

Ameriško letalo DC-8, ki je v ponedeljek pripeljalo na Brnik iz Amerike za Ljubljanske mlekarne 90 krav in 2 bika. Več o nenavadnem dogodku v sobotnem Glasu. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 10

GLAS

Kranj, sreda, 6. 2. 1974
Cena 70 par

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Račoveljica, Šk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj, Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

8. februar slovenski kulturni praznik

JESENICE

Ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarju, bodo jeseniška kulturna skupnost, amatersko gledališče ter družbenopolitične organizacije jeseniške občine organizirale 7. februarja ob 19. uri v dvorani gledališča recital Ljubim — splet slovenske ljubezenske lirike. V uvodnem nagovoru bo o kulturnem prazniku spregovoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Anton Grošelj.

Kulturna skupnost Jesenice je za 8. februar pripravila prost vstop za vse obiskovalce Prešernove in Finžgarjeve rojstne hiše, ob prazniku pa bo v Prešernovi domačiji tudi dovolj značk s Prešernovim likom, razglednic in reprodukcij s Prešernovo podobo ter Prešernove poezije.

8. februarja bo ob 16. uri v Vrbi krajša proslava, na kateri bo sodeloval oktet DPD Svobode France Prešeren iz Žirovnice ter recitatorji jeseniške gimnazije, o Prešernu in o njegovem delu pa bo spregovoril eden izmed jeseniških študentov, ki so pred nedavnim ustanovili na Jesenicah svoj klub in se že vključujejo tudi v kulturno življenje občine.

Na praznik bo v dvorani gledališča nastopil tudi Slovenski oktet, in sicer popoldne za učence šol, zvečer pa za odrasle. Koncerta bo organizirala občinska Zveza kulturno-prosvetnih organizacij.

Dan po kulturnem prazniku, 9. februarja, bo na Zabreznici proslava, na kateri se bodo predstavili besedni ustvarjalci, oktet žirovniške Svobode, na prireditvi pa bodo podelili tudi zlate bralne značke.

D. S.

KRANJ

6. februar, sreda;

ob 19. uri Prešernov večer v Naklem;

ob 19.30 Prešernov večer v Žabnici;

ob 20. uri Prešernov večer v Mavčičah, na Jezerskem in na Visokem.

7. februar, četrtek;

ob 18. uri komemoracija pri pesnikovem grobu v Prešernovem gaju;

pojta pevski zbor France Prešeren in učiteljski pevski zbor Stane Žagar;

ob 19.30 se začne Teden slovenske drame v Prešernovem gledališču;

Primož Kozak: Afera (Slovensko narodno gledališče Maribor);

ob 20. uri koncert Akademskega pevskega zbora v dvorani skupščine občine Kranj;

8. februar, petek;

ob 18. uri otvoritev razstave Podobe naših prešernoslovcev v Cerkljah (osnovna šola Davorina Jenka);

ob 19. uri recital »Prešernove balade in romance« na Primskovem (dvorana zadružnega doma);

Nadaljevanje na 16. str.

Prenovljena stoletna šola v Voklem. Odprli so jo v soboto popoldne — Foto: F. Perdan

Prenovljena šola v Voklem

Minulo soboto popoldne se je za prebivalce Voklega, Vogelj in Prebačevega zgodil pomemben dogodek. Odprli so prenovljeno osnovno šolo v Voklem, ki je podružnica osemletke v Senčurju. Stoletna stavba je preurejena

in povečana, zato bodo zdaj otroci Voklega, Vogelj in Prebačevega imeli v njej sodobnejši pouk.

Šola ima dve novi učilnici, kuhinjo, sanitarije, garderobe, telovadnico, centralno ogrevanje in opremo. Razen tega so v šoli uredili tudi prvi vrtec v vasi, poskrbeli pa bodo tudi za šolsko

varstvo otrok. Obnova te stoletne šole je veljala okrog 1,4 milijona dinarjev, del sredstev so prispevali tudi vaščani.

A. Ž.

V soboto so odprli novo osnovno šolo v naselju Vodovodni stolp v Kranju. Ob otvoritvi je bil krajši kulturni program. — Foto: F. Perdan

Zdaj še osma šola

S sobotno otvoritvijo nove osnovne šole v naselju Vodovodni stolp v Kranju sta bili izpolnjeni dobri dve tretjini programa gradnje šol in vrtcev v kranjski občini. V tem šolskem letu je to osma nova šola v občini.

Šola ima 22 učilnic, telovadnico, kuhinjo in druge prostore. V kuhinji bodo pripravljali kosila za vse kranjske osnovne šole. Razen tega pa je v šoli tudi vrtec, kjer je prostora za 60 otrok. Gradnja tega vzgojno-izobraževalnega objekta, ki ga je projektiral inž. arh. Roman Zaletel, zgradilo pa Splošno gradbeno podjetje Projekt, je veljala okrog 18 milijonov dinarjev.

V ponedeljek se je v šoli že začel pouk. Vanjo se je preselila tudi šola Simona Jenka, ki je začasno odstopila polovico stare šole Ekonomsko-administrativnemu šolskemu centru.

A. Ž.

jubilejna mešanica

BRAVO

netto 100g

SPECERIJA BLEDE

Naročnik:

Še dva zbora

Zdaj so že štirje zbori zvezne skupščine sprejeli predlog nove ustave SFRJ in predlog ustavnega zakona za njeno uresničitev. Konec minulega tedna sta namreč dokumenta soglasno sprejela še gospodarski in družbenopolitični zbor zvezne skupščine.

Letos več žice

V našem največjem topilniškem bazenu Bor letos ne predvidevajo večjih povečanj proizvodnje v primerjavi z minulim letom. Tako bodo katodnega bakra proizvedli 145 tisoč ton (toliko kot lani), v enakem razmerju pa bo tudi proizvodnja zlata, srebra in selena. Najbolj se bo proizvodnja povečala pri bakreni žici. Letos namreč ta obrat ne bo več v poskusni proizvodnji.

Še 67 milijonov

Celotna vsota razpisanega posojila za progno Beograd—Bar in luko Bar (dobrih 900 milijonov dinarjev) bi morala biti vplačana najkasneje do 30. septembra lani. Del vpisnikov posojila, med njimi tiste delovne organizacije, ki so upisale najvišje zneske, še niso plačali svojih obveznosti. Zato so rok za vplačilo posojila preložili na 31. marec letos. Od skupnega zneska 922,4 milijona dinarjev je bilo do 21. januarja vplačanih 855,3 milijona dinarjev, z deviznimi vplačili pa 858,7 milijona dinarjev. Manjka torej še 67 milijonov dinarjev.

30-letnica OZNE

13. maja bo preteklo 30 let, ko so na ukaz urhovnega komandanta NOVJ tovariša Tita ustanovili v Drvarju oddelke za zaščito naroda (OZNA) jedro naše varnostne službe. Predsednik republike Tito je prevzel pokroviteljstvo nad to proslavo. Za letošnjo proslavo dneva varnostne službe so že ustanovili svečan odbor, ki ga bo vodil predsednik ZIS Džemal Bijedić.

Rekorden izvoz

Celjska Cinkarna, ki namerava letos izvoziti za več kot 18 milijonov dolarjev, kar je za skoraj 10 milijonov dolarjev več kot lani, je januarja izvozila že 1,762.300 dolarjev. To je za Cinkarno svojevrsten rekord, vendar bodo med letom izvoz kot kaže še povečali. Aprila bo namreč začela normalno obratovati tovarna titanovega belila. Predvidevajo, da bodo samo titanovega dioksida izvozili za več kot 7 milijonov dolarjev.

Mleko bo dražje

Izvršni odbor podpisnikov sporazuma o poslovnem sodelovanju in oblikovanju cen goveda, mesa, mleka in mlečnih izdelkov je pripravil dva programa za spremembo cen mleka. Po prvem bi se cene mleka in mlečnih izdelkov povečale za 32 odstotkov, po drugem pa za 25,7 odstotka. Predloga so živinorejci poslali republiški izvršnemu svetu.

Dodaten obrok

Že letos ali najkasneje v prvi polovici prihodnjega leta morajo delovne organizacije prekrbeti dodaten brezplačen obrok hrane vsakemu delavcu. Takšen sklep so sprejeli na posvetovanju republiškega sveta zveze sindikatov Srbije.

Orjak

V koprski luki je pristal 95.000-tonski liberijski tanker Burman Jet, ki je pripeljal iz Sirije 60.500 ton nafte za Madžarsko. Del nafte bodo iztovorili v Kopru del pa v Pločah, ker v Kopru ni dovolj rezervov. Ta tanker, ki je dolg 265 metrov, je največja ladja, kar jih je doslej pristalo v koprski luki.

Spet združitev

Crvena zastava iz Kragujevca in tovarna motorjev 21. maj v Beogradu naj bi se letos spet združili. Menijo, da bi z združitvijo uskladili razvojne zmogljivosti, združili investicije in skupaj prevzeli riziko v proizvodnji.

Rokovnik o poteku volilnih aktivnosti

Izvršni odbor republiške konference socialistične zveze je minul teden razpravljal o volilnih pripravah in med drugim sprejel tudi rokovnik za izvedbo predkandidacijskih, kandidacijskih in volilnih opravil. Ker bodo temu rokovniku zaradi usklajene akcije morali prilagoditi svoje akcijske programe oziroma rokovnike za izvedbo volitev tudi v občinah, objavljamo nekatere pomembnejše naloge.

Do 15. februarja bo seja republiške kandidacijske konference, seja občinskih kandidacijskih konferenc pa morajo biti do 20. februarja. Od 22. do 28. februarja morajo biti razširjene seja vodstev osnovnih organizacij sindikata oziroma krajevnih organizacij SZDL.

Do 21. februarja je predviden sprejem zvezne ustave in zakona o volitvah. Republiška ustava naj bi bila sprejeta do 27. februarja, občinski statuti pa do 5.

marca. Razen tega naj bi bili do 5. marca sprejeti tudi statutarni sklepi oziroma statuti temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Seje temeljnih kandidacijskih konferenc morajo biti med 3. in 12. marcem, druga seja občinske kandidacijske konference pa mora biti do 15. marca.

Do 28. oziroma 31. marca morajo biti končane volitve članov delegacij v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oziroma volitve članov delegacij v krajevnih skupnostih in delovnih skupnostih kmetijske dejavnosti.

Druga seja republiške kandidacijske konference bo do 15. aprila.

Do 30. aprila se morajo na prvi seja sestati občinske skupščine. Prva seja vseh zborov slovenske skupščine mora biti do 10. maja, prva seja vseh zborov zvezne skupščine pa do 15. maja.

Samoupravna interesna skupnost PTT

Delavski svet Podjetja za PTT promet Kranj je sklenil, da zaradi povezovanja in usklajevanja splošnih družbenih interesov na področju PTT prometa pozove nekatere upo-

rabnike in družbenopolitične organizacije na Gorenjskem k sodelovanju za ustanovitev temeljne samoupravne interesne skupnosti. Za to se je odločil po predhodni obravnavi dopolnil zvezne in republiške ustave, družbenoekonomskih izhodišč za organizacijo samoupravnih interesnih skupnosti in na podlagi zaključkov političnega aktivna združenega PTT podjetja Ljubljana.

Samoupravna interesna skupnost bi med drugim skrbela za enoten in usklajen razvoj PTT omrežja na Gorenjskem, za izgradnjo novih zmogljivosti, za pospeševanje organizacije tehnološkega procesa in uvajanje najsodobnejših dosežkov tehnike na tem področju, za tesnejšo povezavo PTT prometa z industrijo, znanstveno-raziskovalnimi organizacijami in zavodi itd.

Da bi čimprej ustanovili samoupravno interesno skupnost so 24 delovnih organizacij, zavodov in družbenopolitičnih organizacij na Gorenjskem povabili, da izvolijo svojega delegata za iniciativni zbor. Ta zbor bo po sprejetem akcijskem programu izvolil iniciativni odbor, ki bo pripravil gradivo za ustanovno skupščino samoupravne interesne skupnosti PTT prometa za Gorenjsko. A. Ž.

Občinski odbor RK ocenil delo

Prejšnji petek je občinski odbor rdečega križa Radovljica na redni seja ocenil lansko dejavnost občinske organizacije in njenih organov in sprejel delovni in finančni načrt za leto. Lani je občinska organizacija organizirala številne akcije: krvodajalske, zdravstveno-prosvetno vzgojo, strokovno usposabljanje članov, usposabljanje voznikov motornih vozil, zbirala obleke in obutev ter pripravila razne proslave in prireditve. Največ uspehov pa so dosegli v krvodajalskih akcijah, saj je darovalo kri 1560 občanov, kar je precej več od predvidenega števila.

Posebej so opozorili, da je bilo pri organizaciji krvodajalskih akcij v zadnjem času več tehničnih težav. Čas akcij ni bil najbolj primeren, neusklanjani pa so bili tudi dogovori o prevozi. Zato si bodo prizadevali, da v prihodnje ne bo prihajalo do takšnih in podobnih napak.

Poudarili so, da bi bilo delo v minulemu letu lahko še boljše, če bi organizacija imela več denarja. Lani so namreč iz občinskega proračuna dobili le 20.000 dinarjev dotacije. Za leto pa so zaprosili za 65.000 dinarjev. JR

Ponovno obvestilo o premoženju

Komisija za ugotavljanje izvora premoženja je na zadnji seja radovljiške občinske skupščine podala poročilo o enoletnem delu. Ugotovljeno je bilo, da je bilo v prvem letu pri delu te komisije več težav. Ne le, da na tem področju nimamo nobene upravne ne sodne prakse, tudi številna neresena strokovna vprašanja in kadrovske težave v drugih organih so oteževale postopek. Razen tega se je pokazala tudi premajhna povezanost s krajevnimi skupnostmi in krajevnimi organizacijami v občini. Skratka, na podlagi nekaterih dosežanih ugotovitev in pomanjkljivosti bo v prihodnje treba delo te komisije bolje opredeliti.

Na poziv občanov, da predložijo obvestila o premoženjskem stanju,

so lani v radovljiški občini dobili 355 obvestil. Menili so, da je to veliko premalo in da je v občini okrog 1200 občanov, ki bi morali predložiti taka obvestila. Komisija je v prvem letu dobila tudi devet predlogov za uvedbo posebnega postopka za ugotavljanje izvora premoženja. Proti trem obrtnikom so takšen postopek tudi uvedli in dvema odmerili 395.000 dinarjev davka od napovedanega dohodka. Za enega še zbirajo podatke. Noben postopek pa še ni končan, ker odločbe še niso pravno močne.

Na seja so nazadnje sklenili, da bodo občane ponovno pozvali, da komisiji predložijo obvestila o premoženjskem stanju. Rok za predložitev teh obvestil je 15. april. A. Ž.

Jesenice

Na zadnji seja predsedstva občinske organizacije ZM Jesenice so največ razpravljali o družbenem dogovoru o štipendiranju dijakov in študentov. Poleg članov predsedstva so se seja udeležili tudi predstavniki konference mladih v izobraževanju in člani odbora kluba jeseniških študentov. Prisotni so v razpravi menili, da je družbeni dogovor o štipendiranju pomanjkljiv in da razprave o tem dokumentu potekajo preveč informativno, premalo so predvsem zajete sredine dijakov in študentov iz delavskih družin. Sklenili so, da pripombe na dokument posredujejo ustreznemu republiškem organu. Poleg tega so na seja formirali skupino, ki bo oblikovala družbeni dogovor o štipendiranju dijakov in študentov v jeseniški občini. Na koncu so sklenili, da svoja stališča o tem dokumentu posredujejo občinski konferenci SZDL in občinskemu sindikalnemu svetu.

V krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana so se pretekli teden sestali člani političnega aktivna. Na seja so največ govorili o primernem prostoru za mlade, kjer bi se sestajali v prostem času. Člani političnega aktivna so sklenili, da dobijo prostor v stavbi blizu osnovne šole, ki je že več let neizkoriščena. Ker bo prostor potrebno precej obnoviti, bodo s skupno akcijo zbrali finančna sredstva in material. Z obnovitvenimi deli bodo začeli konec marca. J. Rabič

Kranj

Kranj, 5. februarja — Opoldne je bila razširjena seja izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze. Udeležili so se je tudi predstavniki drugih družbenopolitičnih organizacij. Na seja so razpravljali o predlogu o organiziranosti kranjske občinske skupščine. Ocenili so potek evidentiranja in pregledali doslej evidentirane možne kandidate za družbenopolitični zbor občine. Dogovorili so se tudi za nadaljnji potek akcije pri oblikovanju dokončnega predloga liste. Glede priprav na volitve so posebej razpravljali o predkandidacijskih postopkih v enotni zbor združenega dela in v zbor krajevnih skupnosti. A. Ž.

Radovljica

Izvršni odbor občinske konference socialistične zveze je v ponedeljek pripravil celodnevni seminar za predsednike krajevnih koordinacijskih odborov za priprave volitev in za predsednike krajevnih organizacij socialistične zveze v občini. Na seminarju so obravnavali vsebinske, kadrovske, politične in organizacijske priprave na volitve.

Občinska konferenca zveze mladine in radovljiška delavska univerza bosta ob koncu tedna pripravili v Bohinju seminar za vodstva mladinskih aktivov, za člane občinske konference zveze mladine in za člane organov občinske konference. Na seminarju bodo govorili o vlogi mladih v pripravah na 7. in 10. kongres zveze komunistov, o položaju delovnega človeka v združenem delu in vlogi aktivov mladih delavcev ter o drugih organizacijskih vprašanjih. A. Ž.

Škofja Loka

Včeraj se je sestalo predsedstvo OK ZMS Škofja Loka. Obravnavali so kadrovske spremembe v občinski konferenci in občini, naloge mladinske organizacije pri izpolnjevanju ustavnih dopolnil in pred volitvami in priprave na VII. kongres ZKS in X. kongres ZKJ.

Danes ob dvanajsti uri je sklican posvet predsednikov aktivov mladih delavcev. Posvet bo v Gorenjski predilnici na Trati. Najprej si bodo udeleženci ogledali tovarno, potem se bodo pogovarjali s predsedstvom mladinskega aktivna Gorenjske predilnice in za zaključek poslušali predavanje o delavski kontroli.

Predsednik komisije za splošni ljudski odpor pa sklicuje sestanek komisije v četrtek, 7. februarja, ob 16. uri. Obravnavali bodo gradivo za občinske in regionalne posvete o splošnem ljudskem odporu. Seja bo v prostorih družbenopolitičnih organizacij na Mestnem trgu.

V četrtek, 7. februarja, ob 17. uri je sklican sestanek komisije za idejno politično delo. Predsednik komisije Andrej Perko predlaga za dnevni red razpravo o nalogah mladih pred IX. kongresom ZMS, razpravo o resoluciji za VII. kongres ZKS in pregled sklepov posveta z mentorji mladinskih organizacij na šolah. -lb

Tržič

Na zadnjem razgovoru z mladinkami in mladinci, ki so evidentirani kot možni kandidati za delegate in jih je občinska konferenca Zveze mladine v Tržiču predvidela tudi za delo v mladinski organizaciji, so razpravljali o bodoči organiziranosti Zveze mladine v občini. Po delovnih organizacijah bodo delovali aktivni mladi delavci, ki se bodo povezovali s sindikalno organizacijo. Ti aktivni se bodo na občinski ravni povezovali v konferenco mladih delavcev na čelu s predsedstvom. Razen tega nameravajo v tržički občini oblikovati še tri specializirane mladinske konference: konferenco mladih v krajevnih skupnostih, konferenco mladih v izobraževanju in konferenco mladih v specializiranih organizacijah. Predstavniki vseh štirih konferenc bodo po sedanjem predlogu tvorili plenum, ki bo najvišji organ Zveze mladine v občini. O predlagani novi organizaciji in kandidatih za delo v organih ZMS se bodo pogovarjali in odločali na bližnjem zasedanju občinske konference ZMS.

Na seja komiteja ZK pa so ugotovili, da je delovanje organizacije v zadnjem obdobju zelo dinamično. To velja predvsem za področje izobraževanja. Organiziran je bil seminar za nove člane ZK, v pripravi pa je politična šola 21. februarja bo zasedanje občinske konference ZKS. Na njej bodo razpravljali o poročilu občinskega štaba za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela v občini. Predstavniki štaba sedaj obiskujejo delovne organizacije, v programu pa je tudi razgovor o tej problematiki s predstavniki delovnih organizacij in družbenopolitičnih organizacij. -jk

Kamna gorica samostojna KS

Konec novembra lani je bil v Kamni gorici v radovljiški občini zbor občanov, na katerem so sklenili, da se izločijo iz krajevnih skupnosti Lipnica in osamosvojijo. Za to so se odločili, ker so menili, da bodo v prihodnje lažje reševali posamezne probleme kraja. Takrat so sprejeli tudi statut krajevnih skupnosti. Njihov sklep in statut pa so potrdile tudi krajevnih družbenopolitične organizacije.

Na zadnji seja radovljiške občinske skupščine so odborniki razpravljali in sklepali o soglasju, da se v Kamni gorici ustanovi krajevna skupnost. V razpravi odborniki niso bili enotnega mnenja. Nekateri so menili, da takšno razdruževanje v krajevni samoupravi po organizacijski plati ni najboljše. Prvič to ni najbolj ekonomsko, drugič pa bi ob takšni praksi v prihodnje lahko prišlo do tega, da v nekaterih manjših krajih, kjer bi hoteli ustanoviti svoje kajevne skupnosti, ne bi bilo ni toliko prebivalcev, da bi lahko ustanovili posamezne organe.

Čeprav je večina menila, da je treba podpirati in spoštovati različne pobude in odločitve občanov, bi bilo prav, da bi v prihodnje orga-

nizacijo krajevnih samouprave res bolj preučili. Vprašanje namreč ni tako nepomembno, kot trenutno nekateri mislijo. Res se sicer večkrat dogaja, da se nekateri kraji v posameznih krajevnih skupnostih počutijo nekako odrinjene in menijo, da se problemi hitreje rešujejo v središču krajevnih skupnosti. Vendar to še ne bi smel biti razlog za ustanavljanje svojih krajevnih skupnosti. Razpravo bi bilo treba usmeriti v drugo smer. Kako v okviru celotne krajevnih skupnosti razrešiti probleme vseh krajev? Za organizacijska razmišljanja v tej smeri pa je treba iskati osnovo v začrtanih določilih nove ustave.

Odborniki radovljiške občinske skupščine so nazadnje sicer dali soglasje, da se v Kamni gorici ustanovi krajevna skupnost, menili pa so, da je po sprejetju ustave treba drugače opredeliti tudi vlogo krajevnih skupnosti. Kamna gorica je tako postala 19. krajevna skupnost v občini. Kmalu pa bo v občini najbrž ustanovljena še ena. Za osamosvojitve in za ustanovitev svoje krajevnih skupnosti so se namreč že odločili tudi na zboru občanov v Mošnjah. A. Zalar

Za interese delavskega razreda

Sekretar občinske konference ZKS Jesenice o prihodnjih nalogah in usmeritvi konference — Graditi na dosedanjih osnovah in uspehih

Na zadnji seji občinske konference ZKS Jesenice so za novega sekretarja izvolili Ludvika Kejžarja, ki je že več let aktivno vključen v družbenopolitično življenje jeseniške občine. Ludvik Kejžar je bil med drugim tudi

predsednik sindikata Železarn, predsednik občinskega sindikalnega sveta, predsednik občinske konference SZDL, sekretar Železarneske konference ZKS Jesenice, član komiteja občinske konference ZK Jesenice, zdaj pa je član republiških organov kot član odbora za pripravo 7. kongresa ZKS pri CK ZKS in član komisije za SLO pri CK. Ludvik Kejžar je znan po svojih zelo konkretnih in konstruktivnih razpravah v vseh vejah družbenopolitičnega življenja.

»Občinska konferenca je pred nedavnim sprejela program svojega dela. Kakšen je ta program?«

»Komite je na eni svojih sej potrdil usmeritev programa za letošnje leto. Ta program so praktično potrdili vsi sekretarji osnovnih organizacij, sekretarji aktivov. Obenem pa smo obravnavali tudi usmeritev kratkoročnih nalog, ki so jo prav tako potrdili. Predvsem smo se odločili za samostojnost delovanja konference, zmenili o načinu dela. Domentil smo se, da vsaka komisija v letu 1974 iz orientacijskega programa ZK izbere dve najpomembnejši vprašanji, ki jih bo reševala (komisija za družbenoekonomska vpraša-

nja bo na primer obravnavala stabilizacijo gospodarstva s poudarkom na integracijskih gibanjih, uveljavljanje ustavnih dopolnil, kadrovska komisija bo ocenila stanje s posebnim poudarkom na politiko štipendiranja itd.)«

»Na kakšnih dosedanjih uspehih bo v prihodnje delovala občinska konferenca ZKS Jesenice?«

»Že v prejšnji mandatni dobi smo naredili bistven korak k enotnosti in krepitvi ZK. Postavili smo dobre temelje, organizacijske oblike z aktivni na vseh področjih, prek katerih se lahko rešujejo temeljna vsebinska vprašanja in problemi. Ostaja pa seveda še kar precej dela, zato da bo dejavnost ZK v komunih še naprej enotna. ZK mora postati enoten organizem delovanja, tako da bomo lahko uresničili začrtani program. Izreden poudarek bomo dali predvsem medsebojnemu sodelovanju, povezovanju in dogovarjanju, delovanju komisij in kot tretje sodelovanju z ostalimi strukturami v občini kot občinsko skupščino in drugimi. Naše naloge so precejšnje, treba bo skrbeti, da bo vseh 1500 komunistov v občini, združenih v svoji organizaciji in povezanih z delom, resnično postalo avantgarda delavskega razreda; ne da bo delovalo le kot sestavni del delavskega razreda, ampak tudi za interese delavskega razreda.«

D. S.

STOLPEC ZA UPOKOJENCE

Invalidska pokojnina

Vprašanje: Kdaj ima zavarovanec pravico do invalidske pokojnine?

Odgovor: Pravico do invalidske pokojnine ima zavarovanec, ki je postal invalid dooločene stopnje in je ob nastanku invalidnosti dopolnil predpisano pokojninsko in zavarovalno dobo. Pravico do pokojnine ima torej zavarovanec, ki je delovni invalid I. kategorije, ter II. in III. kategorije, če je star 60 let za moške in 55 let za ženske in mu zaradi starosti ni več zagotovljeno drugo ustrezno delo, čeprav bi bil zanj morda še zmožen.

Pravico do invalidske pokojnine ima tudi delovni invalid III. kategorije, ki je nezmožen opravljati svoje delo in je brez poprejšnje rehabilitacije nezmožen tudi za drugo ustrezno delo. Vendar pa se pri tem upošteva, da poklicna rehabilitacija ni zagotovljena, ker ni smotrna zaradi zavarovančeve starosti in njegovega zdravstvenega stanja, njegove strokovne in splošne izobrazbe in tudi glede na možnost zaposlitve.

Pravico do invalidske pokojnine imajo tudi vojaški vojni invalidi od I. do VI. skupine, ki ne morejo več opravljati svojega dela nad polovico polnega delovnega časa ne glede na to ali izpolnjujejo pogoje zanje. Zavarovanci pa morajo izpolnjevati tudi pogoje za pokojninsko dobo. Pokojninska oziroma zavarovalna doba se zahteva za pridobitev pravice do pokojninske invalidnine takrat, kadar je invalidnost posledica bolezni ali poškodbe izven dela. Če je invalidnost posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni, pridobi zavarovanec pravico do invalidske pokojnine ne glede na pokojninsko dobo. V takem primeru se zavarovancu odmeri invalidska pokojnina v višini 85 odstotkov pokojninske osnove — ne glede na pokojninsko dobo, ki jo zavarovanec ima.

Pokojnina za vdovca

Vprašanje: Ali ima vdovec pravico do družinske pokojnine po umrli ženi?

Odgovor: Vdovec ima pravico do družinske pokojnine po umrli ženi, če je bil ob njeni smrti star 60 let. Če je bil mlajši, pa le takrat, če je popolnoma nezmožen za lastno preživljanje ali je postal nezmožen v enem letu po ženini smrti ali če mu je po ženini smrti ostal eden ali več otrok, ki imajo pravico do družinske pokojnine po umrli ženi, vdovec pa za te otroke skrbi. Vdovec, ki postane popolnoma nezmožen za lastno preživljanje med uživanjem pravice do družinske pokojnine, ki jo je pridobil zaradi otrok, dobi pokojnino še naprej, dokler je popolnoma nezmožen za lastno preživljanje. Prav tako obdrži pravico do družinske pokojnine, če medtem dopolni starost 60 let. Pokojnino obdrži tudi vdovec, ki je pridobil pravico do družinske pokojnine zaradi polne nezmožnosti za delo, če je med uživanjem te pokojnine dopolnil 60 let starosti, čeprav bi po tej starosti postal zmožen za delo.

Več za učinkovito davčno službo

Že dolgo nam je znano, da samo s privijanjem davčnega vijaka pri občanah z nadpoprečno visokimi dohodki ni mogoče odpravljati socialnih razlik v družbi. Razslojenost je mogoče zmanjševati le z odpravljanjem vzrokov, ki omogočajo nekaterim previsoke zaslužke, druge pa puščajo na meji životarjenja. Kljub temu pa je davčna politika lahko učinkovito orodje proti tistim, ki vidijo le svojo lastnino in jo breobzirno povečujejo, pogosto na račun tujega dela. Tako je opredelila naloge davčne službe tudi 3. seja konference ZK Slovenije.

V času po konferenci smo tudi v praksi začeli uresničevati njena načela in stališča. V davčni sistem smo vpeljali veliko novosti. Bistveno smo razširili krog občanov, ki so vključeni v obdavčenje skupnega dohodka. S tem smo že začeli uresničevati načelo, da tisti, ki ima večje prejemke, tudi več prispeva za družbene potrebe. Hkrati s tem pa smo znatno zvišali olajšave za vzdrževane družinske člane, tako da obdavčitev za večje družine ne predstavlja prehudega bremena. Znatno večji kot prej so davki od premoženja ali lastnine. V davčni spisek pa smo vključili tudi stroje, orodja, inventar večje vrednosti, motorne čolne in tudi gozdove, ki so v lasti nekmetov.

Spremenjen je bil tudi sistem obdavčenja stavb. Od njih se sedaj plačuje davek na posest, poleg tega pa so obdavčeni tudi dohodki, ki jih lastnik dobi z oddajanjem stanovanj ali lokalov v hiši. Davčna oprostitev za hiše je bila znižana od 25 na 10 let od tedaj, ko je bila stavba postavljena. Oprostitev ne velja za počitniške hišice. Davek na dediščine in darila, ki je do sedaj veljal le za nepremičnine, je treba po novem plačati tudi za podarjene premičnine večjih vrednosti, in še bi lahko naštevali.

Razumljivo je, da so se ob tem zaostriale tudi kazni za davčne utaje in druge kršitve davčnih predpisov. Žal pa je uresničevanje naše davčne politike še

vedno preveč odvisno od strokovnosti in kadrovskih razmer v posameznih občinah. Tudi komisije za ugotavljanje izvora premoženja občanov so le redkokje uspešno opravile svojo nalogo.

Nestrokovno zasledena mesta v davčni službi, predvsem pa pomanjkanje davčnih inšpektorjev pesti tudi vse gorenske občine. Večkratni razpisi ostajajo brez odmeva. Zato naj bi občinske skupščine prav sedaj, ko sprejemajo proračune, bolj mislile tudi na davčno službo. Če naj bo učinkovita, mora biti primerno strokovno zasledena. Zasedena pa bo le, če bodo sodelavci primerno stimulirani.

L. B.

Podhomci bi radi asfalt

Vas Podhom, ki je oddaljena od Bleda dva kilometra, leži na blagi osonni vzpetini tik pod hribom Homom 580 metrov nad morjem. Precej raztegnjena je in ima 73 hiš ter okrog 300 prebivalcev. Spada v krajevno skupnost Gorje. V vasi ni ne trgovine, ne gostilne in vaščani kupujejo bodisi v Zasipu, na Bledu ali v Spodnjih Gorjah. Vse trgovine so precej oddaljene, ceste pa zelo slabe. Le skozi Sebenje je moč priti v Zasip po asfaltu.

Večina prebivalcev te vasi je zaposlenih v industriji, gradbeništvu, gostinstvu in turizmu. Le sedem kmetov je v Podhomu in več polkmetov — kajzarjev. Zadnje čase je to opaziti vse več traktorjev in avtomobilov. V ta prijazen kraj pa radi prihajajo tudi turisti. Mnogo domačih in tujih pride semkaj z Bleda in se namenijo potem naprej v znano sotesko Vintgar. Domačini jih radi postrežejo.

Krajevna skupnost Bled ima domala vse ceste asfaltirane, le del ceste, ki pelje prek Blatov v Podhom, še ni asfaltiran, cesta je zelo slaba in čimprej bi jo bilo treba urediti. Prebivalci Podhoma bi sami nekaj prispevali. Nekaj pa bi bilo prav, da bi dali še kmetijska zadruga Bled, turistično društvo in krajevna skupnost na Bledu in seveda občina.

J. Ambrožič

Komunalni servis Kranj

razpisuje prsto delovno mesto

vodje finančnega sektorja

Kandidat za to delovno mesto mora izpolnjevati naslednje pogoje:

a) da ima višjo izobrazbo ekonomske smeri, 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delovnih mestih, organizacijsko vodstvene sposobnosti in moralnopolitične kvalifikacije ali

b) da ima srednjo izobrazbo, 10 let delovnih izkušenj finančno-računske stroke, organizacijsko vodstvene sposobnosti in moralnopolitične kvalifikacije

Pri izbiri ima prednost kandidat, ki je že združil delo v tej organizaciji, če izpolnjuje pogoje pod a) in b).

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Komunalni servis Kranj, Mladinska 1 — splošni sektor.

Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj razpisuje javni natečaj

Prodajamo stavbno parcelo št. 558/7 k. o. Olševke s površino 726 kv. m za gradnjo stanovanjske hiše.

Izključna cena je 32,00 din za kv. m; za opravljeno delo komunalno ureditev (cesta, vodovod) bo treba plačati 8000 din izvajalcu. Varščino v znesku 2000 din je treba vplačati ob ponudbi na žiro račun 51500-601-10579 Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj.

Rok za pismene ponudbe je do 21. februarja 1974 do 12. ure na naslov: Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V. Na ovojnicu je treba še pripisati: »Ne odpiraj — natečaj«. Prednost ima, kdor ponudi višjo izključno ceno za kv. m. Podrobnejše informacije dobite v podjetju v uradnih urah.

Mladini odpreti vrata šol

Tone Polajnar: nove šole naj bodo namenjene vsem mladim ljudem, ne le šolarjem

Ena najbolj pogostih tem na sestankih mladinskih aktivov in organizacij je vprašanje primernih prostorov za delo in zabavo mladine. V manjših krajih ponavadi najdejo kotiček za sestanke, za disko klub, za sobotni ples v kulturnem domu ali v opuščeni šoli, ki so jo krajanji namenili za delo družbenopolitičnih organizacij in organov krajevne skupnosti. Težje pa je v mestu, kjer vsak izprazen prostor takoj dobi nove uporabnike.

Tudi na tribuni mladih, ki jo je preteklo sredo pripravila občinska konferenca ZMS v Škofji Loki, je bilo eno ključnih vprašanj: kdaj bo škofjeloška mladina doletela rastore za delo in prosti čas. Mladi so poudarili, da so si že veliko izželevali, da bi sami poiskali primerno rešitev, vendar so se njihova prizadevanja vedno morala umakniti širšim interesom. Pa tudi, so dejali, brez pomoči občinske skupščine in drugih družbenopolitičnih organizacij ne bo šlo. Posebno ne, ker je za takšno akcijo potreben denar.

Spominska svečanost v Svečah

V nedeljo, 3. februarja, so v Svečah na Koroškem slovesno počastili 30-letnico smrti narodnega heroja Matije Verdника-Tomaža. Kljub slabemu vremenu se je na pokopališču v Svečah, kjer so poleg Verdника pokopani tudi njegovi soborci Ales Einspieler, Florjan Križnar in Valentin Schwarz, zbralo precej ljudi. V kulturnem programu so sodelovali pevski zbor Blaž Arnič z Jesenic, pevski zbor Jeklar z Jesenic, igralec Miha Baloh ter pevski zbor slovenskega prosvetnega društva Zarja iz Železne Kaple. Svečanost je organizirala Zveza koroških partizanov skupaj z občinskim odborom ZKB NOV z Jesenic. Na spominski svečanosti je spregovoril predsednik zveze koroških partizanov Karel Prusnik-Gašper.

Spominske svečanosti pa niso motili žaljivi napisi pri vhodu na pokopališče, ki jih je postavil Heimatdienst.

D. S.

Odbor poslovalnice
Tobačne tovarne Ljubljana
poslovna enota
Kranj
objavlja
prsto delovno mesto
prodajalke
v kiosku na Planini

Pogoji:
delovno razmerje je pogodbeno, v poštev pridejo upokojenke oz. upokojenki s smislom za upravljanje trgovske dejavnosti.
Prijave sprejema Odbor poslovalnice Tobačne tovarne Ljubljana poslovna enota Kranj, Oldhamska 12 do zasedbe delovnega mesta.

Posojilo za novo hladno valjarno na Jesenicah

Jeseniški železarji so za izgradnjo nove hladne valjarne dobili dodatno posojilo v višini 10 milijonov dolarjev, ki ga je odobrila mednarodna korporacija za investicije v Jugoslaviji. Odplačilni rok je 11 let, obrestna mera pa 9,5-odstotna. Pogodbo je v Ljubljani podpisal za jeseniško železarno generalni direktor Peter Kunc, za IFC iz Washingtona pa direktor za investicije Neil Paterson.

D. S.

Predsednik občinske skupščine Tone Polajnar, ki je odgovarjal na vprašanja mladih, je dejal, da pri nas in tudi v škofjeloški občini vlagamo veliko denarja za potrebe mladine. Le objekti, ki so zgrajeni, žal niso dostopni vsem, čeprav naj bi rabili tudi mladini, ki je že zapustila šolske klopi. Pri tem je navedel, da je bilo v zadnjih nekaj letih v občini zgrajenih več šol. Tudi Škofja Loka je dobila novo šolo. Vse so zasedene le dopoldne. Zato je predlagal, naj se občinska konferenca mladine takoj poveže s temeljno izobraževalno skupnostjo in temeljno telesno kulturno skupnostjo ter šolskimi vodstvi. Skupaj naj sestavijo program uporabe šolskih prostorov v popoldanskem času. Seveda mladini ne bi odprli vrat prav v vse prostore — v kabinete, učilnice in skupne prostore. Na voljo naj bi jim bili prostori, ki so namenjeni za več dejavnosti. To so dvorane in telodavnice.

Če bodo uspeli uskladiti interese in se bodo tudi mladini nad petnajst let odprla vrata šol, nikakor ne smemo misliti, da bo že vse rešeno. Delo bo moralo potekati po programu in usklajeno z delom šolarjev v popoldanskem času. In predvsem od mladine bo odvisno, če bo v šolah lahko tudi ostala. Kot je poudaril predsednik Tone Polajnar si v neprimernem vedenjem, razgrajenjem, skratka s slabo organizacijo plesov, krožkov, klubov, lahko kaj hitro zapravi ugled pri šolnikih. In si tudi ponovno zapro vrata v šolo.

L. B.

Evidentiranje in kadri

Minuli četrtek je predsedstvo občinske konference zveze mladine Radovljica ocenilo potek evidentiranja možnih kandidatov za delegacije krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela. Ugotovili so, da je bilo do konca januarja evidentiranih 130 mladih oziroma okrog 19 odstotkov vseh. Zato so se zavzeli, da bi v prihodnjih dneh to število še povečali. Predlagali pa so tudi kandidate za evidentiranje v družbenopolitični zbor bodoče občinske skupščine.

Predsedstvo je razpravljalo tudi o nekaterih kadrovskih vprašanjih v mladinski organizaciji in o seminarju, ki bo konec tega tedna. Sklenili so, da bodo o kadrih več spregovorili na seji, ki bo ta teden.

M. Hudovernik

V Retečah asfaltirali vaške ceste

V Retečah pri Škofji Loki so jeseni in letošnjo zimo asfaltirali vaške poti. Del denarja je dala krajevna skupnost, večino sredstev pa so zbrali vaščani. Tudi poti, ki niso dobile asfaltne obloge, so lepo vzdrževane.

Letos nameravajo položiti asfalt na cesti, ki pelje mimo Gorenje vasi pri Škofji Loki do Senice. Denar bo dala tovarna celuloze v Goricanah, kamor se vozi precej delavcev iz teh krajev na delo, in pa vaščani.

J. B.

Nov način plačevanja na vozilih Viatorja

S 1. februarjem so tudi pri jeseniškem podjetju Viator, ki skrbi za mestni in medkrajevni promet v jeseniški občini, uvedli nov način plačevanja vožnje. Potniki vstopajo pri sprednjih vratih in ob soferjevem sedežu vržejo denar v posebno skrinjo. Za mestne vožnje velja enotna cena dinar, medtem ko za vožnje na Blejsko Dobravo, cene niso poenotili.

D. S.

Kipar - medaljer in arhitekt - kaligraf razstavljata v počastitev Prešernovega spomina

V ponedeljek, 4. februarja, so v galeriji Prešernove hiše v Kranju odprli skupinsko razstavo akademskega kiparja-medaljerja Staneta Dremelja iz Radovljice in arhitekta inž. Valentina Scagnettija iz Ljubljane. — Foto: F. Perdan

Kdaj več »kulture« v domu kulture na Javorniku?

Kulturni dom na Javorniku so postavili pred več leti, a ne tako dolgo nazaj, da bi domu lahko očitali nefunkcionalnost ali morebitno sedanjo dotrajanost prostorov. Nasprotno! Prostor, večina prostorov je še dobro ohranjenih iz preproste razloga — še nikoli jih niso uporabljali.

Ko so dom postavili — tudi s samostojnimi prispevki občanov in nemalo udarniški urami — so bili člani raznih društev in organizacij tega terena resnično veseli novih prostorov in predvidene živahne dejavnosti na vseh področjih. A je žal vsa ta leta do danes v kulturnem domu na Javorniku le nekaj prostorov, ki pa jih družbenopolitične organizacije, dramska sekcija in še kdo uporabljajo za svoje sestanke. Večina neizkoriščenega prostora — predvsem v zgornjem delu ter v kleti — pa ni niti še primerno dograjena. Edino, ki od postavitve doma le nekaj ima, je hotelsko podjetje Gorenjka, ki si je uredilo restavracijo.

V kulturnem domu je lepo urejena dvorana, ki rabi za občasne proslave, so garderobe, na obeh straneh dvorane tudi dva klubska prostora, in to je vse. V klubskih prostorih so skoraj vsak dan sestanki in seje krajevnih organizacij, na odru vaje dramske skupine. Toda — na Javorniku in na Koroški Beli so nekje tudi društva in klubi, ki bi radi zaživeli, je nekje tudi vaška knjižnica, ki se stiska v nemogočih prostorskih razmerah!

Strelska družina Triglav, na primer. Člani te družine so se bili po več kot treh letih zbrali na več sestankih, bili so pripravljani, da se zagrejejo v delo in dejavnost oživijo. Trdno prepričani seveda, da so kulturni dom gradili po načrtu in za strelsko dejavnost namenili primerne prostore v kleti. Na zadnjem sestanku so razočarani in jezni opustili svojo misel, ker so bili spodnji prostori premajhni, sosednji kletni prostor pa bi bilo treba temeljito preurediti.

Mnogo besed in pogovorov je že steklo zaradi galerije, ki naj bi jo uredili v zgornjih prostorih kultur-

nega doma, več hudih besed zaradi knjižnice na Beli pa čitalnice itd. Zdi se skoraj neverjetno, da jesenska likovna skupina razstavlja v neprimerni mali dvorani delavskega doma pri Jelenu, medtem ko se na Javorniku kar ponujajo lepi prostori, ki bi jih bilo moč dobiti z ureditvijo zgornjih prostorov.

Še nekaj! Mladi s tega terena so polni dobre volje in resnične pripravljenosti za delo ustanovili svoj mladinski aktiv, da, celo dva! Vem, da so bili mladi pripravljani delati tudi v drugih organizacijah in društvi in četudi bi se bili omejili le na delovanje znotraj svoje organizacije in aktiva bi jim v tako velikem kulturnem domu skoraj morali dati svoje prostore. Trdno verjamem, da so bili pripravljani tudi z lastnimi rokami dokončati še morda neurejene prostore. Tako pa so mladi plesali — da, če hočete, tudi zabavo jim je treba omogočiti — v vhodni veži v kulturni dom! Kot v posmeh so si iskali svoje klubske prostore celo v neki komaj začetni gradnji na Javorniku!

Ob vsem tem je seveda jasno, da bo potrebna širša skupna akcija vseh, če hočemo, da bo v kulturnem domu na Javorniku kaj več »kulture«. Zaradi vseh tistih, ki so na tem terenu resnično pripravljani delati ali pa delajo zdaj z omejenimi možnostmi. In ni jih tako malo! Za popolno dograditev doma bo seveda potrebno še precej denarja — predvsem in najprej za popravilo strehe, ki menda že pušča — ki pa ga bo moč zagotoviti le s širšim dogovorom. Javorničani sami tega denarja ne morejo zbrati. Ob morebitni širši skupni akciji pa bo seveda nujno treba upoštevati tudi širše interese »kulture« v občini nasploh in se ne zapirati v neke ozke, lokalistične interese. Ti pa so marsikje, ne le na Javorniku, tudi drugje v občini, včasih odločilni zaviralni moment. Posebno v sedanjem obdobju novih in bistveno kvalitetnejših odnosov v kulturi naj bi razne očitne nepravilnosti odpravljalo dogovarjanje in medsebojno sporazumevanje. D. Sedej

Pregledali delo v preteklem letu

Kulturno-umetniško društvo v Retečah je imelo svoj redni letni občni zbor — pripravljajo proslavo v počastitev slovenskega kulturnega praznika — nastopil bo igralec Jože Zupan

Pred kratkim je imelo kulturno-umetniško društvo Janko Krmelj iz Reteč redni letni občni zbor. Pregledali so delo v preteklem letu in se pogovorili o programu dela za leto.

Med najbolj aktivne skupine v društvu sodi nedvomno tamburaški orkester Bisernica. Lani so veliko nastopali doma in na tujem. Na Poljskem so gostovali skupaj s fol-

klorno skupino Sava iz Kranja. Povsod, kjer so bili, so poželi veliko priznanja. Lani so začeli skrbeti za podmladek. K sodelovanju so povabili pionirje. Prijavilo se jih je toliko, da so osnovali samostojen ansambel.

Letos je ponovno steklo delo tudi v dramski skupini. Pobudo je prevzela mladinska organizacija. Člani skupine že pripravljajo prvi nastop. Na oder so sklenili postaviti več enodejanskih domačih oziroma ljudskih pisateljev.

Kulturno-umetniško društvo Janko Krmelj skrbi tudi za knjižnico, ki je kar dobro založena s knjigami domačih in znanih tujih piscev.

Prav v teh dneh se zelo aktivno pripravljajo na proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Proslava bo v nedeljo, 10. februarja, popoldne v kulturnem domu. Nastopil bo tamburaški orkester, moški pevski zbor, ki ga prav tako sestavljajo domačini, šolski otroški pevski zbor, recitatorji in člani dramske skupine. Poleg domačinov bo na odru nastopil znani dramski igralec Jože Zupan. Občinstvu se bo predstavil z odlomki iz del, ki jih je uspešno zaigral v svoji dolgi igralski karieri. J. B.

V ponedeljek, 4. t. m., je bila v galerijskih prostorih Prešernovega spominskega muzeja v Kranju odprta izjemno zanimiva razstava del dveh avtorjev kiparja-medaljerja Staneta Dremelja in arhitekta-kaligrafa Valentina Scagnettija. Oba razstavljata dela, ki so po večini vezana na prešernovsko tematiko. Počastitev pesnikovega spomina je v njunih delih zares pietetna in plemenita. Vsak od avtorjev je na svojem področju mojster, vendar je vsa razstava ubrana na enoten prikaz pesnikovih upodobitev in na kaligrafsko predstavitev njegovih pesnitev. Prešernovo ime in misel družita oba, tako različna likovna oblikovalca v eno samo spoštljivo počastitev.

Zaradi bogatega delovnega opusa, ki ga avtorja v tako obsežnem izboru to pot prvič predstavljata širši javnosti, oba na kratko predstavljaj.

Stane Dremelj, akademski kipar-medaljer, rojen 1906 na Vrhniki, sodi v vrsto redkih slovenskih umetnikov, ki so se povsem posvetili stroki, ki zahteva podrobno in precizno delo, likovno varčnost in določeno mero čustvene in intimne poetičnosti. Dremeljevih prednikov v našem medaljerstvu je tako malo, da jih zlahka naštejemo: Franc Andrej Šega (1711—1787), Anton Sever (1886—1965) in še aktivni Vladimir Stoviček (rojen 1896).

Svojo umetniško pot je Dremelj pričel v Buhovi podobarski delavnici na Vrhniki. Potem je nadaljeval učenje na Srednji tehniški šoli pri prof. Alojzu Repiču, Francetu Kralju in Antonu Severju. Studije je končal na Akademiji likovnih umetnosti v Zagrebu pri prof. Antonu Kršiniću in Ivanu Kerdiću. Svoje znanje je nato izpopolnjeval na študijskih potovanjih po Italiji, kjer se je navdušil najbolj za antične kameje in renesančne medalje.

Tako mu je bila že v mladosti začrtana nadaljnja življenjska naloga: njegove plakete so pravzaprav miniaturne plastike v različnih žlahtnih materialih — v zlatu, srebru, bronu in marmorju. Dremeljeve plakete in kameje iz slonove kosti kažejo na njegovo oblikovalno sposobnost in sodijo po svoji dognanosti v najvišjo umetniško kvaliteto.

S pričujočo se nam razstavo odkriva poseben svet drobnih stvari, h katerim poleg medaljerstva prištevamo še rezanje dragih kamnov (gliptika), oblikovanje kovancev, plastično graviranje v kovino ali pečatništvo (sfragistika) ter izdelavo bidermajerskih broš in spon — vse sama minuciozna in krhka plastika.

Stane Dremelj pa se je v svojem delovnem opusu izkazal tudi kot portretist naših velikih mož (Prešeren, Čop, Janša, Linhart in dr.), ki so na spominskih medaljah znani v vsem slovenskem svetu.

Valentin Scagnetti, dipl. inž. arh., rojen 1909 v Krškem, je svoje življenje posvetil mimo poklica še slikarstvu, grafiki in kaligrafiji. V teh likovnih zvrsteh, ki se na Scagnettijevih listih estetsko prepletajo in dopolnjujejo, terja posebno kaligrafija dobršno mero samodiscipline in preciznosti.

Drobne grafične umetnine, ki so kot navidezen okras nasute med tekstom ali ob straneh, inicialke z bogato motiviko, barvitost, požlahtnjena s pozlato — vse to daje listom ne le pestrost in estetsko ustreznost, pač pa tudi visoko likovno, umetniško vrednost. Scagnettijevo delo je med našimi ilustratorji in knjižnimi opremljevalci nekaj izjemno žlahtnega. »To je resnična kultura, ki vzdrži tudi mednarodna merila, stvaritev, ki ima vrednost zrelega umetniškega dela in žive domiselnosti« (E. Cevc).

Seveda je treba poudariti, da risba ob pisavi ne želi biti kaka točna ilustracija. Pač pa je bolj spremljiva, parafraza k tekstu, dostikrat le okvir, poudarek, popestritev. — Risar ob literarni umetnini ustvarja po svoje, svobodno, enakovredno in noče biti podrejen opisovalec vsebine. Scagnettijeve risbe so v bistvu pravzaprav duhovite glose, obrobne alegorije, ki tekst bogate in mu dajejo novo vsebino — saj so mu več kot le ogledalo.

Nenavadno za arhitekta je Scagnettijevo »poznavanje anatomije skoraj do avtomatizma« (J. Mesensnel). Zato so njegovi teksti tako razkošno porisani s figurami v živem ritmu, nikoli v statiki.

Svojevrstna počastitev pesnika Prešerna je zaobjeta v Scagnettije-

vih kaligrafijah, nič manj spoštovanja vzbujajoč pa je lepopišev odnos do Shakespearja in njegovih angleških sonetov. Tako družijo njegovo delo oba slovstvena velikana z mavričnim mostom lepote in duha.

Vsa slovesnost ob otvoritvi razstave je bila obeležena z ugotovitvijo, da prav v teh dneh poteka deset let od ustanovitve Prešernovega spominskega muzeja kot oddelka Gorenjskega muzeja v Kranju. Torej od dne, ko so se odprla vrata zgornjega nadstropja te hiše in ko je bilo prikazano javnosti nekdanje Prešernovo stanovanje in njegova odvetniška pisarna. Vse v kolikor možni avtentični predstaviti z dosegljivo izvirno stanovanjsko in pisarniško opremo. V prostorih, ki jih ni bilo moč tako opremiti, pa so nameščene vitrine s pesnikovimi rokopisi in prvotiski, z biografskimi listinami, z izborom knjig s prešernoslovskega področja, s posmrtnimi objavami Poeziji, z izborom Prešerna v prevodih, v leposlovju in glasbi.

Seveda, ves ta dosedanji prikaz pesnika kot človeka in umetnika še zdaleč ni popoln. Skušati bo treba zato v prihodnjem desetletju muzej izpopolnjevati, seveda le v izmerah, ki jih bodo dopuščale okoliščine, gmošna sredstva in ne nazadnje tudi človeške moči.

Vsekakor bo treba že v bližnji prihodnosti najti možnosti za oblikovanje sklada, iz katerega bi hišo Prešernove smrti (kakor tudi druge po-

dobne kulturne spomenike) trajno, ne stihijsko, vzdrževali. Doslej se je stvari le krpalo — če je bilo za to sploh kaj proračunskih sredstev...

Gotovo pa je, da je kljub vsakovrstnim stiskam in zagatam, ki so se stavljale dosedanjemu delu na pot, Prešernov spominski muzej je zvesto in uspešno opravljal svoje poslanstvo; tako na raziskovalnem, muzeološkem kot tudi na vzgojnem področju. Muzej si je v preteklih letih ogledalo čez 42.000 registriranih obiskovalcev iz vse Slovenije, pa tudi iz zamejstva, celo z drugih celin. — Tu, v spodnjih galerijskih prostorih pa se je v teku let zvrstilo poleg likovnih tudi 19 literarnozgodovinskih razstav (med drugimi tudi Prešeren v svetovnem slovstvu, Prešernoslovci, Julija Primčeva in njen rod, Josipina Turnograjska, Čbeličarji, Zdravljica, Ob 100-letnici Jurčičevega Desetega brata, Simon Jenko in vajejci, Tomo Zupan in njegovo delo za Prešerna, Prešeren v upodobitvah, Ilustracije Prešernovih pesnitev, Prešernov Kranj, Sonetni venec idr.).

Ko stopa Prešernov spominski muzej v drugo desetletje svojega življenja, mu gotovo vsi pesnikovi častilci žele, da bi se še nadalje izpopolnjeval z novimi najdbami prešernin in da bi slej ko prej prerasel v institut, v znanstveno ustanovo, katere edina raziskovalna tema bi bil — pesnik dr. France Prešeren, njegov rod, njegovo delo in njegov čas. Črtomir Zorec

V Tržiču razstava ilustracij Prešernovih pesnitev

V počastitev slovenskega kulturnega praznika in ob 125-letnici Prešernove smrti bodo v četrtek, 7. februarja, ob 17. uri v paviljonu NOB v Tržiču odprli razstavo ilustracij Prešernovih pesnitev, ki jo je tržiški galeriji posredoval Prešernov spominski muzej v Kranju in kranjska Osrednja knjižnica. Ob odprtju razstave bo koncert slovenskega godalnega kvarteta in tenorista Mitje Gregorčiča.

Prešernove pesmi so tako neusahljiv vir bogastva doživetij, da se ob njih pogosto ustavljam. Tako se je ob njih ustavila tudi precejšnja vrsta slovenskih likovnih umetnikov, ki so Prešernove pesnitve ilustrirali in to vse od konca preteklega stoletja pa do današnjih dni. Ko so namreč Prešernove pesmi nastajale, so vse izšle neilustrirane, verjetno spričo skromnih razmer, v katerih je pesnik živel. V zadnjih sto letih pa so številni slikarji in grafiki upodabljali Prešernove balade in romane, sonete in razne pesmi, najpogosteje pa Krst pri Savici, naš prvi in še danes najpomembnejši ep.

Med starejšimi ilustratorji Prešernovih poezij srečamo Simona Ogri-na, Janeza Šubica, Adolfa Karpelusa, Frana Tratnika, Antona Koželja in Ivana Groharja, kasneje pa Ivana Vavpotiča, Maksima Gasparija, Hinka Smrekarja, Elka Justina, Toneta Kralja, Rajka Slapernika; njim pa sledijo še Miha Maleš, Riko Debenjak, Dore Klemenčič, Tine Gorjup, Božidar Jakac, Gabrijel Stupica, Vladimir Lakovič, Janez Vidic.

S tem smo pa našli le tiste avtorje, katerih dela so razstavljena, kajti število umetnikov, ki so ilustrirali Prešernove pesmi je še dokaj večje, četudi je število ilustriranih pesmi razmeroma majhno.

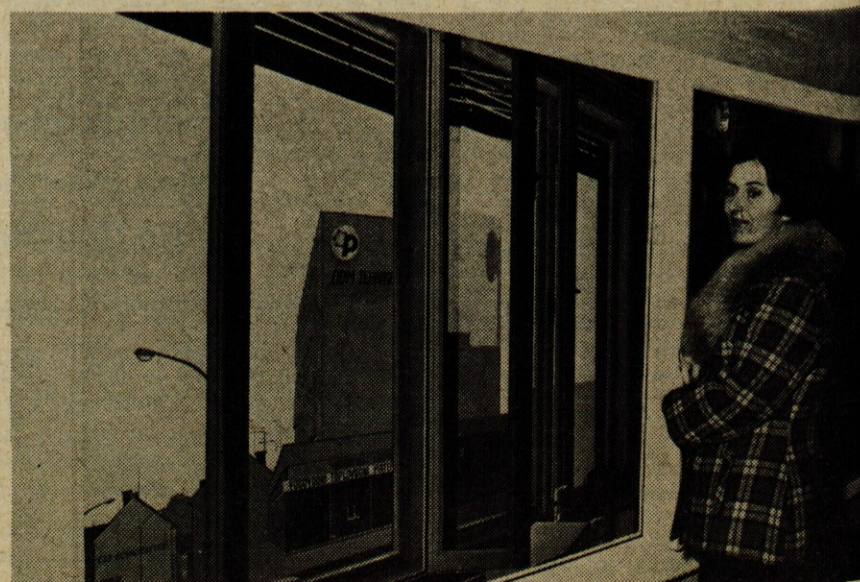
Upamo, da bo razstava pritegnila v paviljon NOB številne Tržičane, saj ob bogati kulturni dediščini tudi sami kulturno rastemo in se bogatimo. S. R.

Stanovanjsko podjetje Jesenice
C. maršala Tita 18
objavlja
prosto delovno mesto
gradbenega nadzornika II

Pogoji za opravljanje dela so:

- srednja šolska izobrazba
- gradbena smer
- dve leti delovnih izkušenj

Osebnih dohodkov se določi po samoupravnem sporazumu o medsebojni delitvi sredstev za OD. Nastop dela je možen takoj. Prijave z dokazili o zahtevani izobrazbi pošljite do 20. februarja 1974.

V Mestni hiši v Kranju so v ponedeljek odprli razstavo slikarske skupine »DHLM« iz Prekmurja. Svoja dela imajo razstavljeni Ladislav Danč, Stefan Hauko, Lojze Logar in Franc Mesarič. Razstava bo odprta do 8. marca. — Foto: F. Perdan

16. januarja smo v Glasu objavili sestavek z naslovom Upokojenci brez pokojnin, kjer smo opisali primere dveh zavarovancev, ki po nekaj mesecih po odhodu v pokoj še nista dobila prve pokojnine. Na isti strani je bilo objavljeno tudi pojasnilo kranjske podružnice skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS.

Sestavek, v katerem na željo obeh prizadetih upokojencev nismo objavili pravih imen in s katerim smo želeli opozoriti na njun in na problem še katerega, je zbudil odmev in tudi užaljenost med zaposlenimi v kranjski podružnici. Želeli so, da bi točnost podatkov o Mariji in Ivanu in celoten potek postopka preverili in pojasnili vzroke za zamudo pri njunem izplačilu prve pokojnine. (Mimogrede: Ta mesec sta oba upokojenca dobila prvo izplačilo pokojnine za vse mesece nazaj).

Z vodjo kranjske podružnice skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS tovarišem Kacinom smo torej preverili podatke. Ugotovili smo, da so objavljeni podatki o postopku in čakalni dobi na prvo izplačilo pokojnine točni in zato kakršnakoli užaljenost med zaposlenimi v podružnici najbrž ni na mestu. Ugotovili smo tudi, da kranjsko podružnico zadeva izplačilo prve pokojnine le do trenutka, ko zavarovancu oziroma upokojencu in direktorji v Ljubljani pošljejo odločbo. Najprej pa teče postopek v Ljubljani.

Vodja kranjske podružnice tovariš Kacin, je povedal, da je zakonski rok za izplačilo pokojnine oziroma za izdajo odločbe 60 dni. Niso redki primeri, ko zavarovanci dobijo odločbe že v 14 dneh, večina pa vse kakor v roku 60 dni. Morda je le kakšnih 20 odstotkov primerov, ko se izplačilo prve pokojnine zaradi različnih vzrokov zavleče. Med temi so poleg podatkov o delovni dobi, postopku v podjetju, poleg morebitnih sprememb predpisov tudi takšni, ki so povsem tehnične narave in se kažejo v nepopolno zasedenih mestih v službi, boleznih in drugi.

»Najprej moram povedati, da v lanskem prvem polletju zaradi nekaterih sprememb v statutu nismo v naši podružnici mogli rešiti nobenega izplačila pokojnine — ne starostne, družinske ali invalidske. Ta čas smo upravičencem izplačevali akontacije. Julija pa je bilo izplačevanje

pokojnin preneseno v Ljubljano na direkcijsko. Nadalje moram povedati, da se res lahko zgodi, da upokojenec dobi odločbo o pokojnini nekaj dni prej kot direkcijska. Od direktorje v Ljubljani smo namreč dobili navodilo, da moramo s podružnicami pošiljati kopije odločb enkrat tedensko skupaj. Mi jih na primer pošiljamo vsak petek. Da je v naši službi pri omenjenih dveh upokojencih prišlo do zakasnitve, pa je kriva še bolezen nekaterih zaposlenih in zato tudi težave zaradi pomanjkanja strojepisk. Verjamem, da v takšnih primerih upokojenci težko čakajo na prvo pokojnino in se opravičujem. Upam pa, da tudi zavarovanci razumejo naše težave. Res je namreč, da imamo v naši službi še vedno precej kadrovskih in tudi drugih predvsem tehničnih težav.

Da bi težave upokojencev, ki nekaj mesecev ne dobijo prve pokojnine vsaj delno ublažili, podružnica odobrava tudi izplačevanje akontacij, če je le iz predloženih podatkov o delovni dobi razvidno,

da je zavarovaneec upravičen do invalidske, starostne ali družinske pokojnine.

Menda je v objavljenem zapisu povzročil še največ užaljenosti podnaslov: Včasih bi bilo najbolje, da bi človek po 40 letih dela takoj odšel na pokopališče. Ne vem, zakaj v službi užaljenost, če si prizadevajo, da bi bilo vse najboljše in prav. Verjamem, da morajo delati tako kot določajo predpisi, rad verjamem, da imajo podobne težave kot v drugih službah in v podjetjih. Toda po drugi strani je tudi res, da tisti, ki je že tako ali tako v težavah, včasih težko razume, da se mora ravno pri njem kaj zatakni. Najbrž bi bila lahko še najbolj na mestu tale ugotovitev: Povsod velja določen red. Zanj pa je treba zagotoviti tudi ustrezne pogoje; tako kadrovske kot tehnične. In takšne materialne, kadrovske, tehnične in druge pogoje bi bilo treba zagotoviti tudi službi pokojninskega in invalidskega zavarovanja. A. Žalar

Komisija za volitve in imenovanja

SKUPŠČINE OBČINE ŠKOFJA LOKA

razpisuje naslednja prosta delovna mesta ravnateljev:

1. OSNOVNE ŠOLE »PETER KAVČIČ« ŠKOFJA LOKA
2. OSNOVNE ŠOLE ŽELEZNIKI
3. POSEBNE OSNOVNE ŠOLE ŠKOFJA LOKA
4. GIMNAZIJE ŠKOFJA LOKA

Poleg splošnih pogojev za sprejem na vodilno delovno mesto mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje: pod 1. in 2.: da ima višjo ali visoko izobrazbo pedagoške smeri, opravljeni strokovni izpit in najmanj 5 let vzgojne izobraževalne prakse;

pod 3.: da izpolnjuje pogoje delavca osnovne šole za duševno nezadostno razvite otroke, da ima višjo ali visoko izobrazbo ustreznega visokošolskega zavoda, strokovni izpit ter najmanj 5 let vzgojno izobraževalne prakse;

pod 4.: da ima visoko izobrazbo pedagoške smeri, opravljeni ustrezni strokovni izpit za učitelje srednje šole ter vsaj 5 let vzgojne izobraževalne prakse.

Za vsa razpisana delovna mesta morajo kandidati imeti organizacijske sposobnosti in biti moralno politično neoporečni.

Kandidati naj prijave kolkovane z 1,— din, z dokazili o strokovnosti, življenjepisom in opisom dosedanjih službovanj, pošljejo komisiji za volitve in imenovanja skupščine občine Škofja Loka v 15 dneh od dneva objave razpisa.

cenjeni potrošniki
počakajte z nakupom pohištva
do 15. februarja

lesnina

pripravlja presenečenje

popust ...

dostava,
posojilo brez
porokov

lesnina

Kranj, Primskovo

IVO ZORMAN

83

Draga moja Iza

Danes se mi zdijo prva povojna leta kakor strma, a ravna pot v klanec. Potiskali smo svoj voz navkreber, in čeprav smo vedeli, da mnogi samo udobno sede na njem in da nekateri zavirajo, smo videli vrh in vanj nismo dvomili. Za robom smo slutili ravnino, nekakšno objubljeno deželo, kakor Izraelci Kanaan.

Čas je nepodkupljiv sodnik, kakor veter odnaša pleve in čisti zrnje in potlej se čudiš, kako malo ti je ostalo v pesti, ko si vendarle zajel zvrhano prgišče.

Se zmeraj vem za zbežnost in negotovost, ko za robom ni bilo objubljenega dežela. Vera, ki smo jo oznanjali, ni bila čisto prava ... oznanjali pa smo jo s tako gorečnostjo. Sohe na naših oltarjih so se zamajale ... pozlata se je luščila z njih ... in izkazalo se je, da so zadaj votle.

»Vse sohe so zadaj votle,« mi je nekoč rekel oče.

Za druge smo vedeli, za svoje pa smo bili prepričani, da so prave, da so prve, ki niso lažne.

»Tudi mi smo bili prepričani,« mi je takrat rekel oče.

Toda oče se mi je zdel prestar, preveč ukoreninjen v preteklosti, da bi mu bil mogel verjeti. In očetove sohe so že zdavnaj vsem na očeh ležale pred oltarji ... kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ... in tudi oltarji so že razpadli.

Spominjam se ljudi, ki se jim je od jutra do večera osulo življenje. Bilo je edino, ki so ga znali živeti. Pet ... deset ... petnajst let vdanosti in odrekanja ... mogočnega spomenika še postavili niso, pa naj bi se ga odrekli in ga zrušili.

Tak je bil Tinko. Kar umolknil je, še na cesti je šepetal kot zarotnik, kakor v časih podtalnega bojevanja. Na trgu me je ustavil, prijel me je za gumb pri suknjiču in tiho vprašal:

»Verjameš?«
»Kaj?« sem se izmikal odgovoru.
»Tinkovi prsti so grabili po zavihu, kakor bi mi hoteli izgrebsti resnico, njegov pogled je bil prediren in glas kakor ostru sapa.«
»To je izdaja. Prodali bi nas.«

»Komu?«
»Sovražnikom.«
»Ne vem,« sem se izmikal.

Tinko pa je stisnil roke v pesti in me plameneče pogledal in v njegovih besedah sta bila vera in obup.

»Se nas je nekaj ... še bomo nekateri ostali zvesti.«
Potem me je opomnil:

»Še kaj pomisliš na Antona?«
»Večkrat.«

»Ta bi bil danes z nami,« je rekel s prepričanjem.

Najbrž je pozabil, kaj mi je svojčas govoril o njem, tudi Tinko je rad pozabljal, in se je skliceval na vsakega, ki mu ni mogel ugovarjati. Mrtvi se še nikoli niso upirali.

Spominjam se tudi ljudi, ki jih nobena reč ni presenetila. Za take se je zdelo, da so vse že vnaprej vedeli ali vsaj slutili. Pa niso. Nekateri se vsaj z nogami nikoli ne odtrgajo od stvarnosti, tudi kadar se zasanjajo.

Tak je bil Gašper, ki nam je govoril v sejni sobi, pod liso, ki je ostala na steni za sneto sliko, in ki je neusmiljeno zahteval:

»Sedaj je čas, da se odločiš.«
»Seveda,« sem rekel nekoliko negotovo.

Gašper pa me je opomnil:

»Predrago smo plačali, kar imamo. S človeškimi življenji. Z življenji najboljših. Kaj pomisliš na Antona?«
»Večkrat.«

»Anton je bil med prvimi. Dolžni smo njegovemu spominu ...«

Tudi Gašper se je skliceval na Antona, tudi Gašper je pozabil, kar mi je govoril nekoč.

Spominjam se ljudi, ki so nam privoščili. Koliko prikritega posmeha, ki pa mi ni ušel! Nekateri so bili prepričani, da je le prišel njihov čas, in so čakali samo še, da jih pokličejo.

Tak je bil stric Josip, ki je priteknel prvi dan, da je napasel škodoželjno radovednost. In nemara tudi zato, ker je upal pri meni izvedeti kaj več.

»Kaj pa boljševedim?« me je vprašal. »Ne bo nič?«

Stric Josip ni hodil pogosto v našo hišo. Moralo je priti kaj posebnega ... kak pogreb ... ali nesreča. Zato se mi je zdel kakor mrhovinar. V krizastem suknjiču s pletenimi gumbi, ki je bil še na njegovih mršavih ramenih videti staromodni, je prisiljal v izbo kakor spomin na davno minule čase.

»Trgovino so mi vaši skoraj raznesli,« mi je oponesel.

(53. zapis)

Iz pisem, ki jih dobivam, pa tudi iz pogovorov s številnimi Cerkljani, mi je postalo očitno, da opisi krajev domačine močno zanimajo. In da je hudo, če tega ali onega zaslužnega rojaka nisem omenil v zapisih. To je res narobe, kajti hitel sem, da bi opise cerkljanskih krajev »spravil pod streho« do konca preteklega leta. Zdaj pa sem dobil možnost, zapise nadaljevati in tako bom lahko popravil vse zamujeno, prezrto in pozabljeno. Tako se bom npr. spet vrnil v Velesovo, da opišem znamenitega Ivana Čebulja, svetovno-znanega poliglota (govoril je menda kar 14 jezikov!). Mož je bil misijonar pri severnoameriških Indijancih in delovni tovariš ter naslednik slovitega Friderika Barage. Živel pa je Čebulj, p. d. Virškov Janez, v letih 1832—1898. — Vendar moram za zdaj le ostati v bližini že opisanega Zaloga.

V LAHOVČAH

Seveda ime kraja ne prihaja od Lahov, pač pa po staroselcih, ki so jih slovenski naselniki našli v teh krajih in jih po vsem ozemlju imenovali Vlahe ali Lahe (od tod najbrž tudi ime štajerskega Laškega; Laško se imenuje tudi zaselek severno od Bašlja na slemenih pod Goro sv. Lovrenca, Laško je ime kraju pod Laškim vrhom pri Bukovščici nad Selško dolino, poznamo tudi Laški rovt in vrsto krajev, ki jim pravijo Laški).

Da pa utegne ime Lahovče prav to domnevo potrditi, so očitni namigi na staroselce izkopanine (rimski vrči in žare), ki so jih našli v začetku tega stoletja blizu Lahovč na njivi Kalvariji, ob poti proti Vodiciam.

Vaščani tega kraja se imenujejo Lahovče, vaščanke pa so Lahovčanke. Je pa tudi v Lahovčah opaziti upadanje prebivalstva v preteklih petdesetih letih; sedaj živi tu le še 332 domačinov. Sicer pa se je število prebivalstva celotnega Cerkljanskega prava tako zmanjšalo, medtem ko je Senčur zrasel od l. 1869 kar za 2000 prebivalcev, prav tako Preddvor, Kranj pa celo za 20.000! Za bogatorodno in nikoli revno področje je to upadanje števila prebivalstva prav porazno.

VAŠKA IMENA

Ko tako paberkujem za krajevimi in ledinskimi imeni, se mi odkriva prav zanimiv svet. Tujec ve le za Lahovče, domačin pa ve tudi za Pod Budno (del vasi, kjer stoji gostilna), polju proti Zalogu pravi Pod Vogam (Logom!), onstran velike ceste proti jugu je Ilovica, še bolj južno pa je — Lačenberg; na vzhodu vasi proti Nasovčam so Novine itd.

Polkrožna gručasta vas stoji povečini na levem bregu potoka Reke, le nekaj hiš je na desnem bregu, še manj pa jih je pod cesto Brnik—Mengeš. Nenavaden pojav je občasni potoček Voje, ki pa ima vodo le ob velikem deževju. Ta potoček pa se ne izliva v Reko, kot bi pričakovali, pač pa v Pšato, ki teče severno od Lahovč proti jugovzhodu.

Vas je seve pretežno poljedelska, posebno reji goveje živine se Lahovci že od nekdaj posvečajo. Na bližnjem polju so velika gospodarska poslopja s hlevi za številno

čredo živine, ki jo oskrbuje Kmetijsko-živilski kombinat Kranj. Precej prebivalcev, skoro iz vsake hiše kdo, je zaposlenih v Kranju, največ seve v tovarnah.

VARUH PRED OGNJEM

Nekoč, ko še ni bilo gasilskih društev, je gasil požare le svetiti Florijan; poleg Martina in Jurija gotovo najbolj popularni ljudski svetnik. Tisoč in tisočkrat naslikan na pročeljih hiš, v vaških znamenjih in na panjskih končnicah. Vojščak v oklepu, ki z vrčem vode gasi gorečo hišo ...

No, tega svetnika časte v podružnični cerkvi v Lahovčah, ki so jo zgradili že v 17. stoletju, prenovili pa l. 1830.

Cerkev je zidana v psevdoromanškem slogu, ima pa starost dokumentarno na dveh vzdanih kamnitih ploščah: ladjo in zvonik so sezidali l. 1698, prezbiterij (svetišče z oltarjem) pa je starejši, iz l. 1642. Cerkev je kar velika: po dolžini 20 m, na širino pa 11 m. Križev pot je delo kranjskega slikarja Leopolda Layerja, oltarji in kipi so iz delavnice Jurija Tavčarja, znanega gorenjskega podobarja onih časov.

Sv. Florijan (po naše Cvetko) je bil po pripovedi cerkvene zgodovine vojaški poveljnik v eni od rimskih legij, ki so bile nastavljene v Noriku (v sedanji Zgornji Avstriji). Ker je vojščak prevzel krščansko vero, se je seve zameril svojim tovarišem, zvestim starim bogovom. Zgrabili so zato Florijana, mu privezali kamen na vrat in ga vrgli v reko Anizo (sedaj Enns) pri Lorchu v Avstriji. To je bilo okrog l. 300.

Pokopališče ob cerkvi so Lahovci uredili šele l. 1855, ko je tod okrog razsajala kolera in mrličje niso hoteli pokopavati v Cerkljah — zaradi nalezljivosti? Bilo pa je menda tako hudo, da so imeli v enem samem mesecu (septembra l. 1855) v vasi kar 88 mrličev! Moj prijazi in mnogovedoči dopisnik Janez Polajnar iz Cerklj mi sporoča, da je tudi na Brnikih razsajala v istem letu strašna kužna bolezen in da so tudi tamkaj morali zato urediti svoje pokopališče. Podatek o 105 umrlih osebah v enem mesecu l. 1855 velja seve za obe vasi skupaj.

No, sedaj pa Lahovče (prav na južnem koncu vasi je začetek letališča ali pa konec vzletne steze) in bližnji Brnik slove vse drugače, kajti prav tu, na tem lepem končku slovenske zemlje, so moderna vhodna vrata v našo domovino ... Tu pristajajo velika letala z vsega sveta!

V prihodnjem zapisu bom opisal še življenjsko pot Ivana Belca (1856—1889), časnikarja in pisatelja-sociologa, ki je bil nekaj let duhovnik v Lahovčah — včasih je bilo njegovo delo in ime močno znano, kdo ve danes še zanj? Na pisateljevem rojstnem domu v Radomljah ni plošče, pač pa je Belčevo ime vklesano na nagrobniku pri Sv. Duhu nad Krškim.

V zapisu se bom, kot doslej pri vseh vaseh, spomnil seveda tudi padlih za svobodo na tem področju. Tu, v Lahovčah je obeležje, ki pove, da so 4. oktobra 1944 v boju pri Lahovčah padli štirje partizani iz Šlandrove brigade.

C. Z.

Kakor bi bila še zmeraj njegova. Ali pa kakor da bo jutri spet. Ob nepričakovanih dogodkih se mu je zvrtilo ... in kdove če se že ni videl za mizico z blagajno na ročico ... driin ... koliko, gospa ... in kovanci dežujejo v en predal in bankovci v drugega.

»Zlepa ne bo več taka, kakor je bila,« je rekel.
»Taka nikoli več.«

»Res ne,« je moral priznati tudi stric Josip. »Star sem. Ampak Karla bi lahko, Karla je še mlada.«

Se je zato oženil?
Ali zato, da je imel gospodinjno, ki mu zanj ni bilo treba plačevati?

O stričevi poroki smo imeli kaj ugibati. Oženil se je naskrivaj, nekam potuhnjeno, tudi v cerkvi. Nikomur ni povedal, nikogar ni vabil. Šele ko je bilo vse opravljeno, je razposlal sporočila, bele kartončke, na katerih je bilo skrbno izpisano s tušem:

Karla JEMEC in Josip HEISINGER
poročena HEISINGER

Karla Heisinger!
Ob stričevem sporočilu sem se spomnil Gašperjevih vabil na svatovanje. Zelo so si bila podobna.

Časi so se zares spreminjali, čeprav ne tako, kakor je upal stric Josip. Če so se nekatere navade spet uveljavljale, so se uveljavljale z drugimi ljudmi. Čas pa je tekal naprej, čas se ne vrača, še ustavlja se ne. Vsako leto je pustilo svojo sled, ničesar ni bilo mogoče izbrisati, kakor bi bil rad stric Josip.

»Toliko ste se gnali,« je rekel, »nič koliko škoda ...«
In me je še on opomnil na Antona:

»... nič koliko mladih življenj. Tudi Anton bi lahko še živel. Anton bi znal spraviti trgovino na noge.«
Spominjam se ljudi, ki so si oddahnili, kakor da se je nevarnost, ki jim je ves čas grozila, izkazala za prazen strah.

Tako si je oddahnil tudi Stane.

»Sedaj nas menda ne boste več silili v kolhoze,« mi je dejal.

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

GLAS 13

Sreda, 6. februarja 1974

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodajam

Poceni prodajam OMARO in PO-STELJO z vložkom. Mihelčič, Ul. 1. avgusta 3, Kranj 595
Prodajam domače črno VINO. Čander, Kokrica, Dežmanova 16 674
Prodajam dva PRAŠIČA za zakol, 100 kg težka. Čepon, Zg. Plavž 9, Jesenice 675
Po zelo ugodni ceni prodajam bankine in 100 puntov za »plato« ter 20 špirovcev po 7,5 m. Žiganja vas 59 676

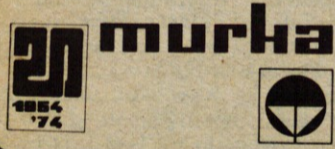
Prodajam KRAVO po izbiri ali brejo junico. Zg. Besnica 74 677
Prodajam večjo količino REPE. Senčur, Pipanova 40 678
Prodajam PRAŠIČA od 80 do 90 kg težkega. Sp. Duplje 51 679
Prodajam 1 leto starega BIKA simentalca, vzameva v zameno tudi teleta. Zg. Besnica 48 680
Prodajam TELEVIZOR PANORAMA, starega 2 leti za 2300 din. Zabet, Planina 60, Kranj 681
Prodajam PIŠCANCE za zakol. Cena: 17 din žive teže. Kovor 77, Tržič 682
Prodajam več PRAŠIČEV, nad 50 kg težke. Kokrica, Pokopališka 4, Kranj 683

RAZSTAVA

POHIŠTVO BREST MARLES MEBLO

v delavskem domu v KRANJU od 1. do 11. februarja odprto vsak dan od 10. do 19. ure, tudi ob nedeljah

dostava na dom
montaža
kredit
do 15.000 din

Prodajam TELEVIIZJO znamke GRAND RIS za 1200 din. Pivk Ančka, Zasavska 6, Kranj 684
Prodajam dvodelno OMARO, KRE-DENCO, SKRINJO za posteljno perilo, žensko KOLO in OTROŠKO KOLO. Kosi Milan, fotograf, Jenkova 10, Kranj 685
Prodajam KONJA za vsa kmečka dela in ZASTAVO 750. Strahinj 59, Naklo 686
Prodajam težkega, delovnega KONJA, starega 7 let. Klanc 15, Komenda 687
Prodajam PRAŠIČA za zakol. Breg ob Savi 11 688
Ugodno prodajam malo rabljen KAVČ. Bergelj, Pot na Jošta 8, Stražišče, Kranj 689
Prodajam 2 do 3 kub. m smrekovih PLOHOV. Hrenko Franc, Kamnogoriška 57, Ljubljana 690

Izdaja CP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: CP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodajam 7 tednov stare PRAŠIČKE. Babni vrt 6, Golnik 691
Prodajam 2000 kg sladkega SENA. Stefanja gora 27, Cerklje 692
Prodajam SENO, SLAMO in FI-ZOL. Zg. Brnik 21, Cerklje 693
Prodajam 2 mesnata PRAŠIČA po 90 kg težka. Praprotna polica 8, Cerklje 694
Prodajam KRAVO s teličkom. Drolc, Sidraž 1, Cerklje 695
Prodajam PRAŠIČKE, plemenskega BIKA in eno klaftro suhih bukovih DRV. Šenturska gora 6, Cerklje 696

kupim

Kupim ekscenter STISKALNICO od 20—25 ton pritiska. Ponudbe na oglasni oddelek pod »Preša« 650
Kupim KOZARCE za vlaganje, velikost 4 do 8 litrov, širina grla 110 do 115 mm. Kovor 77, Tržič 706
Kupim ročni MLIN »ŠROTER«, primož, kovaški prenosni ogenj, nakovalo. Komar Jure, Srednja vas 21, Kamnik 707
Kupim mesnatega, 130 kg težkega PRAŠIČA. Trstenik 1, Golnik 708
Kupim dobro ohranjen BETONSKI MEŠALEC. Kern Janez, Pangeršica 6, Golnik 709

vozila

Prodajam dobro ohranjen VW, letnik 1965. Dogon Miroslav, Golniška 81, Kokrica, Kranj 604
Prodajam SPAČKA in rezervne dele. Cimprič, Golniška 115, Kokrica 697
Prodajam osebni avto TRABANT STANDARD, letnik 1970. Suha 30 698
Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1970. Krožna ul. 15, Kranj 699
Prodajam VW 1300. Dvorje 22, Cerklje 700
Prodajam dobro ohranjeno ZASTAVO 750, letnik 1968. Zadruga 11, Duplje 701
Ugodno prodajam TAUNUS 17 M in karaboliran FIAT 1300. Geč Stane, Bistrica 171, Tržič 702
Zaradi selitve prodajam FIAT 750. Ogled v sredo in od petka dalje popoldne. Grmičeva 31, Čirče, Kranj 703
Prodajam malo rabljeno BCS KOSILNICO. Pšata 15, Cerklje 704
Prodajam ZASTAVO 1300, letnik 1967, registrirano do konca leta. Zg. Brnik 93 705

zaposlitve

Iščem DELAVKO za redno zaposlitev. Uranič Francka, Hrastje 98, Kranj 655
Sprejemem SOBOSLIKARSKO in PLESKARSKO delavce in vajence. Flerin, pleskar, Kranj, Kidričeva 36, tel. 21-820 536
Zaposlim DELAVKO v kemični čistilnici v Kranju. Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom na naslov Erbežnik Lado, Ljubljana, Tugomirjeva 12 714

Sodelavko za pomoč v kuhinji

v popoldanskem času zaposli za nedoločen čas restavracija Park Kranj.

Podrobnejše informacije dobiti na gornjem naslovu.

Zaposlim DELAVCA v keramični stroki. Viktor Konjedič, keramik, Delavska 39, Kranj 715
Iščem ZENSKO za varstvo enoletnega otroka od 13. ure do 19.30 Bergelj, Škofjeloška 19, Kranj 716
Dober narodno-zabavni ansambel išče ANGAŽMA za pustovanje. Informacije na tel. 24-568 717
Zaposlim dva PLESKARJA. Možnost priučitve. Rihtaršič, soboslikarstvo, Golniška 13, Kranj 718

stanovanja

Dekleti iščeta SOBO ali GARSONJERO v Kranju. Ponudbe pod »Nujno« 710
Mati s triletno hčerko išče SOBO z možnostjo kuhanja in pranja v Kranju ali okolici. Ponudbe pod »V bližini vrtca« 711
Nujno iščem SOBO ter KUHINJO v Kranju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Predplačilo« 712
Sestri iščeta SOBO ali manjše stanovanje, možnost kuhanja in pranja, lahko plačata vnaprej. Ponudbe pod »Kranj« 713

Inštrumentalni ansambel za pustovanje

išče restavracija Park Kranj.

posesti

Prodajam nedograjeno DVOSTANOVANSKO HIŠO z garažo in 750 kv. m ZEMLJE. Ogled v nedeljo dopoldan. Hrastje 94 719
Prodajam NJIVO, 1 ha, dobro zagnojeno za oranje. Valter Ana, Ziganja vas 24 720

Rejci perutnine

Kmetijska zadruga Naklo prodaja enodnevne piščance

vsak torek od 6. do 12. ure dopoldan v valilnici Naklo. Večja naročila predhodno javite pismeno ali na telefon 47-024.

KZ Naklo — valilnica

obvestila

Lesene in plastične ROLETE in ZALUZIJE naročite zastopniku ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610 ali pišite, pridem na dom 502
Cenjene goste obveščamo, da bo gostišče pri JANCETU v soboto 9. 2. 1974 zaprto 721

Tovarna obutve

Peke Tržič

razglašja prosto delovno mesto revizorja

Po pravilniku o organizaciji podjetja se zahteva izpolnjevanje naslednjih pogojev:

- ekonomska ali druga srednja šola in pet let delovnih izkušenj ali dveletna administrativna šola in 9 let delovnih izkušenj,
- poskusno delo traja tri mesece,
- poln delovni čas,
- prednost imajo moški kandidati z odsluženim vojaškim rokom.

Prijave sprejema kadrovskega oddelka podjetja do vključno 20. februarja 1974.

S

Odbor za medsebojna razmerja pri Zavarovalnici Sava-PE Kranj

ponovno objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. cenilca AO škod
2. administratorja v likvidaciji AO škod

Poleg splošnih pogojev se za posamezno delovno mesto zahtevajo še naslednji posebni pogoji:
pod tč. 1.: višja šolska izobrazba — zaželeno pravna smer in tri leta delovnih izkušenj ali srednja šolska izobrazba in 6 let delovnih izkušenj;
pod tč. 2.: dveletna administrativna šola in dve leti delovnih izkušenj.

Prošnje opremljene z dokazili o šolski izobrazbi in delovnih izkušnjah sprejema odbor za medsebojna razmerja pri Zavarovalnici Sava-PE Kranj, do vključno 15. februarja 1974. Prošenj brez predloženih dokazil o šolski izobrazbi in delovnih izkušnjah odbor ne bo obravnaval.

Zahvala

Ob kratki in hudi boleznini nas je za vedno zapustil mož, oče, stari oče, brat in stric

Ciril Kuhar

Toplo se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in pomoč v najhujšem trenutku. Najlepše se zahvaljujemo zboru upokojencev iz Kranja za odpete žalostinke in č. duhovščini za pogrebni obred.

Žalujoči: žena Marija, sinovi Zdravko, Jernej, Miro z družino in vse ostalo sorodstvo.

Kranj, 5. februarja 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame in tete

Marije Mavri roj. Šolar

se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom, ki so nam pomagali v tako težkih trenutkih. Iskreno hvalo smo dolžni Piškurjevi mami, dr. Koširju in g. župniku.

Žalujoči: mož Janez, sin Ivan z družino in ostalo sorodstvo

Škofja Loka, Bled, Maribor, 5. februarja 1974

Rezervne dele za traktorje, akumulatorje, vseh vrst traktorskih in avtomobilskih gum, nudi po tovarniških cenah trgovina v Kranju, na Koroški cesti, nasproti restavracije Park. Podjetja, ki so večji potrošniki navedenih artiklov, dobijo še posebne rabate. KŽK, Agromehanika, Kranj 423

Mladinska knjiga

Kranj, Titov trg 1

objavlja prosto delovno mesto

trgovskega pomočnika-ce za vodenje skladišča.

Delovni čas od 7. do 14.30

prireditve

MLADINSKI AKTIV TRBOJE prireja vsako soboto MLADINSKI PLES, s pričetkom ob 19. uri. Igra ansambel »TURISTI«. Vabljeni 337

ostalo

Preključujem in obžalujem, kar sem izrekla 10. 1. 1974 o Javornik Doroteji s Trstenika 7 in se ji zahvaljujem za odstop od kazenskega pregona in obljubljam, da jo bom v bodoče pustila pri miru. Štefe Francka Pangeršica št. 8, Golnik 722

kino

Kranj CENTER
6. februarja ameriški barvni film ROPARJI VLAKA ob 16. in 18. uri, premiera amer. barv. filma VZLJUBILA BOŠ MOJO MAMO ob 20. uri

7. februarja amer. barv. film VZLJUBILA BOŠ MOJO MAMO ob 16., 18. in 20. uri
8. februarja amer. barv. film SUPER FLY ob 16. in 18. uri, ob 20. uri nastopa IVICA ŠERFEZI z NOVIMI FOSILI

Kranj STORŽIČ
6. februarja ital. barv. film NUNA IZ MONZE ob 16., 18. in 20. uri
8. februarja amer. barv. film VZLJUBILA BOŠ MOJO MAMO ob 16., 18. in 20. uri

Tržič
6. februarja francoski barv. film POLICIJSKO IZSILJEVANJE ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
6. februarja franc. barv. film DVOBOJ PO SVETU ob 18. in 20. uri
7. februarja angl. barv. film UPOR V AVTOBUSU ob 18. in 20. uri
8. februarja ob 17. uri nastopa IVICA ŠERFEZI z NOVIMI FOSILI

Duplica
6. februarja mehiš. barv. film LA GENERALA ob 19. uri
7. februarja mehiš. barv. film LA GENERALA ob 19. uri

Škofja Loka SORA
6. februarja amer. barv. film TOLPA COLA YOUNGERJA IN JESSE JAMESA ob 18. in 20. uri

7. februarja špan. barv. film MARTA ob 20. uri
8. februarja špan. barv. film MARTA ob 18. in 20. uri

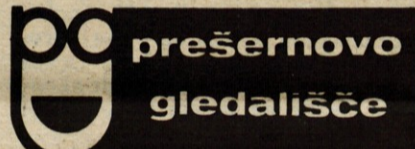
Zelzniki OBZORJE
6. februarja angl. barv. film SINJEBADEC ob 20. uri
8. februarja angl. barv. film SINJEBADEC ob 20. uri

Radovljica
6. februarja angl. barv. film ŠKANDAL NEKE LADY ob 20. uri
7. februarja amer. barv. film JEZA V NOČI ob 20. uri
8. februarja ital.-franc. barv. film UBIJ VSE IN VRNISI SAM ob 20. uri

Jesenice RADIO
6. februarja amer. barv. VV film SODOMA IN GOMORA
8. februarja ital. barv. film V MILANU UBIJAJO OB SOBOTAH

Jesenice PLAVŽ
7. februarja ameriški barvni film JAGODE IN KRI
8. februarja ameriški barvni VV film SODOMA IN GOMORA

Kranjska gora
6. februarja ital. barv. CS film PRIZNANJE POLICIJSKEGA KOMISARJA
7. februarja amer. barv. VV film SODOMA IN GOMORA

CETRTEK, 7. februarja, ob 19.30 — Primož Kozak: AFERA; gostuje Slovensko narodno gledališče Maribor; otvoritev Tedna slovenske drame 74;
PETEK, 8. februarja, ob 19.30 — Svetina-Povše: UKANA, predstava Prešernovega gledališča Kranj.

Zimska razprodaja do 16. februarja 1974

Jugoslovanski kupci kupujejo pri nas za 16 % ceneje

Obiščite nas!

TRGOVINA

Kometter

BOROVlje-PRI CERKVI

KAUFHAUS

Kometter

FERLACH-NEBEN DER KIRCHE

Kolajne devetim klubom

Sneg, sneg, sneg. To je problem letošnjih tekmovalcev v vseh treh smučarskih disciplinah. Odpovedi različnih prvenstev se vrstijo kot po tekočem traku. Toda za nekatere pa se le najde sneg. Tako je bilo v soboto in nedeljo na Soriški planini 29. državno mladinsko prvenstvo v alpskih disciplinah, ki so ga Jeseničani iz Kranjske gore prenesli v ta zimski center.

Jeseničani so bili primorani, da podajo roko smučarskim delavcem iz Železnikov, da s skupnimi močmi organizirajo to najvišje jugoslovansko tekmovalno, na katerem je nastopilo 150 tekmovalcev in tekmovalk iz vseh jugoslovanskih smučarskih klubov, razen Črnogorcev.

Da je bilo tekmovalje odlično organizirano, priča že podatek, da je Cestno podjetje Kranj spuštilo ravno za to prvenstvo cesto na Soriško planino, izkazal pa se je tudi pokrovitelj podjetje Elim z Jesenic, ki je prvi deseterici iz vsake discipline izročil priznanja, zmagovalcem pa umetniške slike. Otvoritve in zaključnega dela tekmovalja pa so se udeležili tudi direktor jeseniške Železarne mgr. Kunc, predsednik SD Jesenic Homovec ter predsednik SD Železniki Poljnar.

Zanimivo je še, da so letos kolajne odšle v 9 klubov, največ zlatih pa mu Jesenice 2, Transturist, Radovljica in Železniki po 1.

Rezultati — slalom: mlajše mladinke: 1. Gortnar (Železniki) 101,91, 2. Urh (Radovljica) 103,77, 3. Kavalari (Novinar) 109,24, 4. Križaj (Tržič) 110,60; **starejše mladinke:** 1. Kotnik (Fužinar) 108,15, 2. Črešnar (Branik) 108,26, 3. Stanovnik (Transturist) 116,09, 5. Fon (Bled) 121,07; **mlajši mladinci:** 1. Strel

(Transturist) 99,52, 2. Oblak (Jesenice) 100,00, 3. Popenko (Branik) 100,13, 4. Zibler (Tržič) 100,38, ... 7. Kankelj (Železniki) 103,30, 8. Terseglav (Jesenice) 103,99; **starejši mladinci:** 1. Šoberl (Jesenice) 94,30, 2. Orgin (Jesenice) 94,76, 3. Holcl (Fužinar) 96,03, 4. Poljnar (Tržič) 96,89, 5. Novak (Transturist) 99,73, ... 10. Malej (Jesenice) 103,64; **veleslalom: mlajše mladince:** 1. Urh (Radovljica) 1:23,05, 2. Križaj (Tržič) 1:24,20, 3. Gortnar (Železniki) 1:25,11, 5. Zupan (Radovljica) 1:29,61; **starejše mladinke:** 1. Kotnik (Fužinar) 1:25,45, 2. Fon (Bled) 1:32,40, 3. Bogataj (Tržič) 1:33,25, 5. Stanovnik (Transturist) 1:43,09; **mlajši mladinci:** 1. Holcl (Fužinar) 1:16,98, 2. Krel (Transturist) 1:17,71, 3. Popenko (Branik) 1:17,87, 4. Zibler (Tržič) 1:18,57, ... 8. Vodopivec (Transturist) 1:21,01; **starejši mladinci:** 1. Ogrin (Jesenice) 1:14,19, 2. Šoberl (Jesenice) 1:14,50, 3. Holcl (Fužinar) 1:14,98, 4. Kuralt 1:19,39, 5. Novak (oba Transturist) 1:19,69, ... 7. Logar (Železniki) 1:20,38, 9. Karničar (Jezersko) 1:23,26, 10. Šemerl (Radovljica) 1:23,68. -dh

Mladinsko vaterpolsko moštvo Triglava — od leve proti desni stojijo: trener Didič, Perkovič, Švegelj, M. Planinšek, R. Planinšek, Čalič, tehnični vodja Chvatal, čepijo: J. Stariha, Wagner, B. Stariha, Čermelj, Leskovar in Krašovec — so na letošnjem mladinskem vaterpolskem turnirju za mladinski pokal SFRJ v Kranju osvojili prvo mesto in brez izgubljene točke postali finalist. Da je to odlična mladinska kadera, nam pove že podatek, da v petih letih na takih in podobnih turnirjih v tridesetih srečanjih še niso okusili poraza. Z njihovo igro so navdušili tudi članskega zveznega trenerja Orlića. (dh) — Foto: F. Perdan

I. zvezna hokejska liga

Jesenice: Medveščak 11:1

Jesenice, I. zvezna hokejska liga, Jesenice: Medveščak 11:1 (1:0, 6:0, 4:1), športna dvorana pod Mežakljo, gledalcev 2000, sodnika Kaltnekar, E. Petelin (oba Ljubljana). **Strelci za Jesenice:** Beravs 3, R. Smolej, Poljanšek po 2, M. Jan, S. Košir, Mlakar, T. Košir po 1. **Jesenice:** Knez, S. Košir, Jug, F. Smolej, B. Jan, I. Jan, Ravnik, Beravs, R. Smolej, Mlakar, Hafner, Felc, Poljanšek, Skrjanc, T. Košir, M. Jan, Eržen. -dh

V primeri s pokalno tekmo so tokrat igralci Medveščaka zaigrali bolje. Uspešno so se upirali razigranemu napadu Jeseničanov.

Lestvica — skupina A:

Olimpija	7	6	0	1	62:15	12
Jesenice	7	5	0	2	61:14	10
Medveščak	7	3	0	4	19:43	6
Slavija	7	0	0	7	20:90	0

Pari prihodnjega kola: Olimpija: Jesenice, Medveščak: Slavija. -dh

II. zvezna hokejska liga — zahod

Tivoli: Triglav 5:11

Ljubljana, II. zvezna hokejska liga — zahod, Tivoli: Triglav 5:11 (1:3, 1:4, 3:4), hala Tivoli, gledalcev 300, sodnika Reinold in Grgec (oba Zagreb). **Strelci za Triglav:** Gros 4, Sajovic 3, Nadižar 2, Hudobivnik in Lavrič po 1. -dh

Triglav: Frfolja, Konc, Koleča, Hudobivnik, Adlešič, Zagorc, Gros, Nadižar, Sajovic, Kovač, Pavlica, Lavrič, Grah, Šparovec. Kranjski hokejisti so v zadnjem kolu zaslužen premagali ekipo Tivolija in se jim tako oddolžili za poraz iz prvega dela. -dh

Slovenska moška kegljaška liga

Zgodovinski rezultat

V nadaljevanju moške kegljaške republiške lige so se Triglavani tokrat pomerili v Mariboru z domačim Branikom. Bila je to enkratna predstava, pa tudi rezultat bo šel v zgodovino kegljaškega športa, saj sta moštvi podrla enako število kegljev. Remi je prav gotovo v kegljanju edinstven.

Konstruktor 7186 (Znidarič 937), Triglav 7143 (Pavlin 890, Jereb 900, Bregar 879, Vehovec 833, Jenkole 851, Prijon 900, Ambrožič 923, Turk 967). **Pari prihodnjega kola (6. februarja):** Rudar: Triglav, Jesenice: Ljubljana. -dh

Branik 7111 (Steržaj 984), Triglav 7111 (Pavlin 857, Jenkole 884, Jereb 880, Bregar 863, Kordež 843, Prijon 885, Ambrožič 918, Turk 981).

Konstruktor: Triglav 7186:7143

Na težkem kegljišču Konstruktorja so kegljači Triglava dosegli svoj najboljši rezultat, toda kljub temu so morali priznati premoč domačim kegljačem.

Državno prvenstvo v klasičnih disciplinah

Največ Triglavu

Filip Kalan (Gorje) in Milena Kordež (Triglav) sta junaka 29. državnega prvenstva v smučarskih tehnikah, ki ga je organiziral SK Fužinar na Pungratu na Pohorju. Med 170 tekmovalci in tekmovalkami iz 20 klubov Jugoslavije, razen Črne gore, je največ odličij osvojil kranjski Triglav, med njimi kar 5 zlatih.

Fužinar 1,44:02,0, 4. Jesenice 1,45:01,8, 5. Alples 1,49:15,1; **mlajši člani (3 x 10 km):** 1. JLA (Solar, Rebršak, Kolander) 1,43:04,4, 2. Triglav 1,58:45,6, 3. Vojvodina 2,00:31,2; **starejši mladinci (3 x 5 km):** 1. Triglav (Bešter, Kavčič, Zupan) 1,10:06,8, 2. Lovrenc 1,11:09,9, 3. Maribor 1,12:20,0. -dh

Rezultati: starejše mladinke (5 km): 1. Fister (Triglav) 29:34,4; **starejši mladinci (10 km):** 1. Zupan (Triglav) 35:19,9, 2. Djuričič (Jesenice) 35:22,4, 3. Nastran (Alples) 35:40,5, 4. Kordež (Plamen) 35:51,8, 5. Pokljukar (Gorje) 36:20,1; **mlajši člani (15 km):** 1. Tajnikar (Olimpija) 54:17,2, 2. Solar 57:04,8, 3. Kolander (oba JLA) 58:09,2; **članice (10 km):** 1. Kordež (Triglav) 38:57,5, 2. Pavlič (Lovrenc) 39:31,6, 3. Bešter (Triglav) 42:17,8; **člani (15 km):** 1. Kalan (Gorje) 53:37,0, 2. Jelenc (Triglav) 54:47,9, 3. Mlinar (Jesenice) 57:15,3; **članice (5 km):** 1. Kordež (Triglav) 25:05,5, 2. Bešter (Triglav) 25:43,1, 3. Pavlič (Lovrenc) 25:52,5; **šfate — člani (3 x 10 km):** 1. Triglav (Lotrič, Gortner, Jelenc) 1,39:24,6, 2. Olimpija 1,41:01,4, 3.

Trije tekači in kombinatorec

Določena je tudi tekaška odprava za letošnje svetovno prvenstvo v klasičnih disciplinah v Falunu. Za barve Jugoslavije bodo nastopili tekači Filip Kalan, Pavle Dornik in Maks Jelenc, v klasični kombinaciji pa kombinatorec Janez Gorjanc. Vodja ekipe je Gregor Klančnik, trener pa naš dolgoletni tekač ter zvezni trener Alojz Kerštajn. -dh

Polfinale za mladinski vaterpolski pokal SFRJ

Razburkan kranjski bazen

Tridnevne borbe ene od treh skupin polfinala za letošnji jugoslovanski mladinski vaterpolski pokal v Kranju so za nami. Najuspešnejša sta bila kranjski Triglav in beograjski Partizan, ki sta se uvrstila v finale. Le-ta bo od 12. do 14. maja v hotelu Amfora na Hvaru. Turnir šesterice v kranjskem bazenu je pokazal, da se za kvaliteto jugoslovanskega vaterpola ni treba bati, saj so vsa moštva pokazala dobro igro.

Terdnave borbe ene od treh skupin polfinala za letošnji jugoslovanski mladinski vaterpolski pokal v Kranju so za nami. Najuspešnejša sta bila kranjski Triglav in beograjski Partizan, ki sta se uvrstila v finale. Le-ta bo od 12. do 14. maja v hotelu Amfora na Hvaru. Turnir šesterice v kranjskem bazenu je pokazal, da se za kvaliteto jugoslovanskega vaterpola ni treba bati, saj so vsa moštva pokazala dobro igro. **Terdnave borbe ene od treh skupin polfinala za letošnji jugoslovanski mladinski vaterpolski pokal v Kranju so za nami. Najuspešnejša sta bila kranjski Triglav in beograjski Partizan, ki sta se uvrstila v finale. Le-ta bo od 12. do 14. maja v hotelu Amfora na Hvaru. Turnir šesterice v kranjskem bazenu je pokazal, da se za kvaliteto jugoslovanskega vaterpola ni treba bati, saj so vsa moštva pokazala dobro igro.**

Že pred začetkom je bilo jasno, da bodo glavno vlogo odigrale ekipe Mladosti, Partizana in domačega Triglava. Izkazalo se je, da se strokovnjaki niso zmotili, saj so prav ta tri moštva pokazala vse, kar se lahko vidi v vaterpolski igri. Srečanja med njimi so bila na taki visoki ravni, da so tudi Orlič kot zvezni trener ter drugi ostali brez besed nad njihovo kvaliteto. Brez primere pa je tudi, da se je turnir odvijal brez kakršnihkoli pritožb, saj tudi disciplinski sodnik na tem tekmovalju ni imel kaj iskati. Disciplina vseh nastopajočih je bila na višku prireditve.

Tekstiliada na Soriški planini
16. tekstiliada delavcev tekstilne industrije Slovenije bo v soboto, 9. februarja, na Soriški planini in ne na Starem vrhu, kot je bilo prvotno določeno. Sprememba je nastala zaradi pomanjkanja snega na Starem vrhu. Uradni trening bo v petek, svečana otvoritev tekstiliade 74 pa bo v soboto ob 9.30 pred litostrojsko kočjo na Soriški planini. Ob 10.30 bo start v veleslalomu na vseh treh progah. J. J.

V Avstraliji Štrukelj 19.

V avstralskem mestu Waikerie se je končalo štirinajsto svetovno prvenstvo v jadralnem letenju. V standardnem razredu sta tekmovala tudi dva jugoslovanska jadralna pilota Franc Štrukelj in Janez Pintar, oba člana Alpskega letalskega centra iz Lesc. V posameznih disciplinah sta dosegla tudi nekaj vidnejših mest, Štrukelj je bil enkrat osmi in enkrat deveti, Pintar pa štirinajsti. V standardnem razredu je v skupni uvrstitvi osvojil letošnje svetovno prvenstvo Zahodni Nemeč Reichmann z 9325 točkami, Štrukelj je bil s 7550 točkami devetnajsti, Pintar pa enaintrideseti s 6429 točkami. M. H.

Tudi v kranjski Iskri planinska sekcija

V torek, 19. februarja, ob 18. uri bo v dvorani delavskega samoupravljanja Iskre — Elektromehanike Kranj ustanovni občni zbor sekcije Planinskega društva Kranj. Občni zbor bo združen s planinskim predavanjem.

Nova sekcija bo skrbela za organiziran obisk gora in za razvedrilo članov delovnega kolektiva. Za planinstvo bo skušala navdušiti čim več mladih. Planinski izleti bodo pripravljani tako, da bodo prišli na svoj račun tako manj izkušeni planinci kot tudi oni, ki so že usposobljeni za zahtevnejše izlete. Sekcija namerava v svojo dejavnost vključiti tudi upokojene in otroke svojih članov. Matično planinsko društvo bo lahko med člani sekcije našlo kandidate za alpinistični odsek, gorsko reševalno službo in druge dejavnosti PD Kranj. L. P.

SD Sava Kranj vabi na letni občni zbor društva v petek, 8. februarja, ob 18. uri v prostorih doma Partizan v Stražišču.

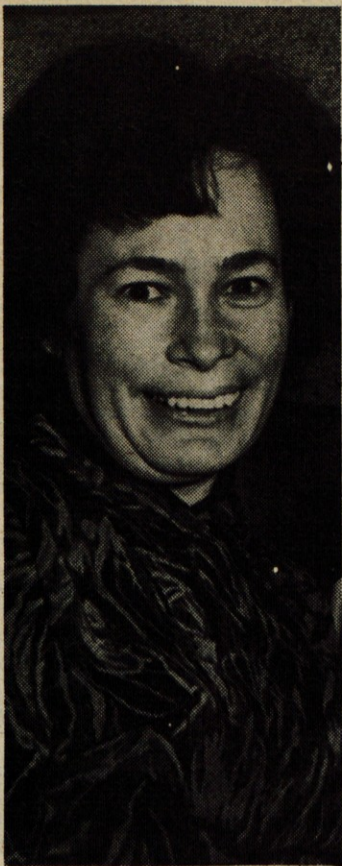
Na SP Štefančič, Norčič, Jurman, Prelovšek

Po vseh zapletih in dveh dodatnih izbirnih tekmah v Planici so v nedeljo končno določili reprezentanco skakalcev, ki nas bo zastopala na svetovnem prvenstvu v klasičnih disciplinah v Falunu na Švedskem. Izbira ni bila lahka, saj je bilo kandidatov za potovanje več. Na zadnjih dveh izbirnih tekmah pa se je prerinil med najboljše vojak Bogdan Norčič, ki je kljub pomanjkanju treninga (saj ni skakal dva meseca) dosegel solidne rezultate. Na prvi izbirni tekmi je bil četrti, na drugi pa drugi. Po trenutni formi naših skakalcev je torej povsem zaslužen njegov odhod v Falun.

Ker pa Norčič služi vojaški rok, je njegov odhod na Švedsko še negotov, saj mora dobiti še dovoljenje vojaških oblasti za tekmovalno potovanje v tujini. Zaradi tega so določili za rezervno Marjana Mesca, ki se na dveh izbirnih tekmah v Planici ni posebej izkazal in je zato izpadel iz reprezentance. Če bi upoštevali selektorji njegove mednarodne rezultate, bi vsekakor tudi Mesec zaslužil mesto v reprezentanci, saj ima tudi letos boljše mednarodne rezultate kot Prelovšek. Sploh smo mnenja, da bi bilo v tem primeru najbolj pravilno, da bi potovalo na svetovno prvenstvo pet potnikov. Enakega mnenja je bil na predzadnji seji komisije za skoke SZJ tudi zvezni trener Ludvik Zajc, ki je dejal, da bi odpotovala petčlanska ekipa, če bi se na izbirnih tekmah v Planici med najboljše uvrstil tudi Bogdan Norčič. Če je odpotovalo na Japonsko pet skakalcev, bi vsekakor lahko tudi sedaj enako število v Falun. D. Humer

1+3

Evidentiranje možnih kandidatov za nove organe upravljanja in odločanja ter priprave na volitve so tudi v gorenjskih občinah v središču političnega dogajanja. Ob tem so se ponovno oživile razprave o družbeni aktivnosti žensk in v zvezi s tem tudi želje in zahteve, da se čimveč predstavnic šibkejšega spola vključi med možne kandidate. Deloma je to uspelo. Deloma zato, ker ženske na Gorenjskem zasedajo že skoraj polovico delovnih mest. Med predlaganimi kandidati pa jih je slaba četrtina. Več so jih predlagali le v Tržiču, kjer naj bi zasedle 30 odstotkov delegatskih sedežev, in manj v Škofji Loki, kjer naj bi po mnenju predlagalcev lahko imele 15 odstotkov delegatskih mest. Kje so vzroki za neaktivnost? O tem smo se pogovarjali s tremi občankami v Škofji Loki, Senčurju in v Kranju.

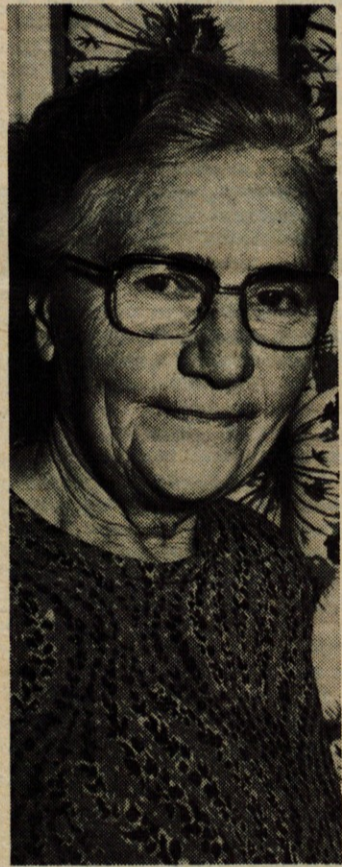
njimi naj bi bila vsaj tretjina žensk, vendar jih toliko nismo uspeli zbrati. Mislim, da pri evidentiranju in vključevanju žensk v družbeno delo grešimo prav pri predlogih. Največkrat predlagamo le tiste, ki so že neke aktivne in tiste, ki so izobražene. Premalo pa se oziramo na preproste kmečke žene in delavke. Niti ne povabimo jih ne. Prepričana pa sem, da bi bila marsikatera pripravljena delati. Saj tudi na zbere volivcev prihajajo, celo v večjem številu kot moški in tudi zelo zavzeto razpravljajo o problemih.»

Milica Mitič, ekonomistka, doma je iz Škofje Loke: »Mislim, da bi morali vzrok za manjšo aktivnost žensk iskati predvsem v njihovi izobrazbi. Dovolj je, da pogledamo strukturo delavcev v nekem podjetju. Kaj hitro ugotovimo, da večino nekvalificiranih, slabše plačanih in manj zahtevnih delovnih mest zasedajo ženske, medtem ko je vodstvo zaupano močnejšemu spolu. Ker ne morejo odločiti v neposredni proizvodnji, se tudi ne marajo vključevati v samoupravljanje, niti ne sodelujejo v organizacijah na terenu.

Drugo, kar nedvomno vpliva na aktivnost, je dvojna zaposlenost žena. Po končanem delu v tovarni, šoli, uradu, čaka ženo še gospodinjstvo in otroci. Čeprav neradi priznamo, je pri nas še veliko patriarhalnih odnosov. Dela so pogosto še ločena na moška in ženska, na škodo slednjih, seveda.»

Vida Miklič, predmetna učiteljica in pomočnica ravnateljica na osnovni šoli v Senčurju: »Poleg rednega dela na šoli, ki ga ni malo, sodelujem tudi v raznih krajevnih organizacijah. To si najbrž lahko »privoščim« zato, ker nimam družine. Prav sedaj je krajevna organizacija SZDL predlagala možne kandidate za bližajoče se volitve. Med

Pepca Stanič, upokojenka, doma na Delavski cesti v Kranju: »Če se spomnim nazaj, v leta po vojni, smo bile ženske na terenu zelo aktivne. Kaj vse smo pomagale urejati. Skrbele smo za otroško varstvo, za urejeno okolje, za ostarele občane, skratka, pomagale smo reševati vsa vprašanja svojega kraja. Sčasoma je ta aktivnost zamirala in sedaj je na terenu aktivno le še društvo RK. Kje je vzrok? Stare organizacije so bile razpuščene in organizirane na občinskem nivoju. V njih sodelujejo voljeni predstavniki, ti pa so največkrat moški. Če bi bile organizacije manjše, lahko bi bile to tudi organizacije za družbeno aktivnost žensk, bi se aktivnost nedvomno poživila. Seveda bi morale v svoj program dela vključiti predvsem krajevne probleme, ki ženske zanimajo. Potem bi prav gotovo sodelovale. In tudi odločale.« L. Bogataj

V Tržiču podpisali družbeni dogovor o kmetijski zemljiški skupnosti

V Tržiču so v ponedeljek podpisali družbeni dogovor o oblikovanju in financiranju občinske kmetijske zemljiške skupnosti. Dogovor so podpisali predsednik skupščine občine, predsednik občinske konference SZDL, direktor tržiškega gozdnega

obrata, direktor kmetijske zadruge ter predsedniki 13 krajevnih skupnosti iz tržiške občine. Podpisniki so že izvolili delegate za skupščino skupnosti, ki se bo sestala v bližnji prihodnosti.

-jk

8. februar slovenski kulturni praznik

Nadaljevanje s 1. str.

- 9. februar, sobota;**
ob 19. uri Prešernov večer na Beli;
ob 19. uri recital »Prešernove balade in romance« na Kokrici;
ob 19. uri Večer s koroškimi pesniki v Stražišču (osnovna šola Lucijana Seljaka); sodelujejo: Milka Hartmanova, Andrej Kokot in Valentin Polanšek; poje oktet Sava;
ob 19.30 Bevk-Grabnar: Kaplan Martin Čedermac (uprizoritev Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta);
- 10. februar, nedelja;**
ob 15. uri Prešernova ura na Podblici;
ob 19. uri recital »Prešernove balade in romance« v Besnici;
ob 16. uri Slovensko amatersko gledališče iz Trsta uprizori Dlako v jajcu (dvorana Prešernovega gledališča);
- 11. februar, ponedeljek;**
ob 19.30 — Branko Miklavc: Pomarančnik, Pavle Lužan: Zeleni volk (Slovensko narodno gledališče Drama, Ljubljana);
ob 19. uri Prešernov večer v Predosljah;
ob 19.30 igralska družina Prešernovega gledališča v Kranju uprizori Toneta Svetine Ukano (v priredbi Janeza Povšeta);
- 12. februar, torek;**
ob 15. uri Minolli-Grün: Viličček z Lune (uprizoritev Mladinskega gledališča);
ob 19.30 Ervin Fritz: Kralj Malhus (Slovensko ljudsko gledališče Celje);
- 13. februar, sredo;**
ob 19.30 Taras Kermavner: Črtomirke (Eksperimentalno gledališče Glej Ljubljana) in Peter Božič: Kako srečen dan (gledališče Pekarna Ljubljana);
- 14. februar, četrtek;**
ob 19.30 Tone Partljič: Ščuke pa ni (Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica);
- 15. februar, petek;**
ob 19.30 Janez Žmavc: Podstrešje (uprizoritev slušatelj AGRFTV Ljubljana);
- 16. februar, sobota;**
ob 19.30 Ivan Cankar: Za narodov blagor (Mestno gledališče Ljubljana);
- 22. februar, petek;**
ob 19. uri recital »Prešernove balade in romance« v galerijskih prostorih. Prešernove hiše v Kranju; zaključna prireditev ob 125. obletnici smrti pesnika doktorja Franceta Prešerna v Kranju.

RADOVLJICA

Komisija za proslave in prireditve pri občinski konferenci socialistične zveze Radovljica je skupaj s kulturno skupnostjo, zvezo kulturno-prosvetnih organizacij in delavsko univerzo sprejela polletni program pomembnejših prslav v občini.

Prva takšna proslava bo v soboto, 9. februarja, ob 19. uri v festivalni dvorani na Bledu, ko bodo počastili 125-letnico smrti Franceta Prešerna in 30-letnico I. kongresa slovenskih kulturnih delavcev v Semiču. Poleg pevcev iz Kroke, recitatorjev z Bleda in orkestra glasbene šole Radovljica bodo nastopili tudi pevski zbor iz Radiš na Koroškem in iz Lijes v beneški Sloveniji ter prvakinja SNG Zlata Ognjanovič.

Slovenski kulturni praznik bodo proslavili tudi v vseh krajevnih skupnostih v občini ter v šolah. Delavska univerza pa bo pripravila nastop v vojašnici v Bohinjski Beli.

JR

ŠKOFJA LOKA

Iz Škofje Loke so nam sporočili, da bodo v počastitev slovenskega kulturnega praznika proslave po vseh šolah. V nedeljo popoldne bo proslava v Retečah. Na njej bodo nastopili: tamburaški orkester »Bisernica«, moški in otroški pevski zbor, recitatorji, člani domače dramske skupine ter gledališki in filmski igravec Jože Zupan. Za prosvetne delavce pa bodo 8. februarja v Škofji Loki pripravili družabno srečanje s predavanjem in krajšim kulturnim programom. Osrednja proslava ob Prešernovem dnevu bo 15. februarja v Selski dolini, ko bodo v Železnikih odprli kulturni dom.

-jg

TRŽIČ

V tržiški občini bo nedvomno osrednja prireditev ob 8. februarju, slovenskem kulturnem prazniku, svečana podelitev Prešernovih nagrad petim nagrajencem iz gorenjskih občin. Prireditve bo v soboto, 9. februarja, ob 18. uri v dvorani nove osnovne šole v Bistrici pri Tržiču. Za kulturni program bodo poskrbeli člani letošnjega tržiškega Prešernovega nagrajenca, občinske Zveze kulturno-prosvetnih organizacij. V petek bo v Tržiču gostovanje Slovenskega gledališča iz Trsta. Tržačani se bodo predstavili s Kaplanom Martinom Čedermacem. V paviljonu bodo jutri odprli slikarsko razstavo, razen tega pa bodo v petek proslave na vseh osnovnih šolah. Na Bračičevi šoli bodo izdali slavnostno številko šolskega glasila Sezice, v katerem sodeluje 100 učencev, na osnovno šolo v Križah pa bodo na praznični dan povabili v goste prešernoslovca Črtomira Zorca. V Križah bo tudi rokometni turnir gorenjskih osnovnih šol.

-jk

nesreče

Nepredvidno čez cesto

V ponedeljek, 4. februarja, ob 15. uri se je na Jesenicah pred Železarno pripetila prometna nezgoda. Marija Tarman (roj. 1943) iz Kranjske gore je zunaj prehoda za pešce prečkala cesto, pri tem pa jo je zadel avtomobil, ki ga je vozil Mirko Lojvec (roj. 1951) iz Dovjega. Tarmanova je bila v nesreči lažje ranjena.

Zbil pešca

V petek, 1. februarja, nekaj po 22. uri je na cesti prvega reda na Jesenicah voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Djojo Petrovič (roj. 1952) peljal proti železniški postaji. Na prehodu za pešce pa je zadel Nenada Kondiča (roj. 1936) z Jesenic in Zorko Knafelj (roj. 1932) tudi z Jesenic. V nesreči je bila Knafljeva huje ranjena, Kondič pa lažje. Oba so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Zaneslo prikolico

Na cesti drugega reda med Cerkljami in Zg. Brnikom je v soboto, 2. februarja, dopoldne zaneslo zaradi neprimerne hitrosti prikolico tovornjaka, ki ga je vozil Jože Ujčič (roj. 1936) iz Ilirske Bistrice. Ko je v ostrem desnem ovinku prikolico zaneslo v levo, je le-ta oplazila levo stran osebnega avtomobila, ki ga je iz nasprotni smeri pripeljal voznik Miro Maček (roj. 1931) iz Ljubljane. Ranjen ni bil nihče, škode na vozilih pa je za 20.000 din.

Zaneslo avtobus

Na Jelenovem klancu v Kranju je v soboto, 2. februarja, popoldne zaradi neprimerne hitrosti na spolzki cesti zaneslo v ovinku na levi voznik pas avtobusa, ki ga je vozil Franc Hribar (roj. 1914) iz Ljubljane. Pri tem je oplazil osebni avtomobil Jožeta Ograjška iz Kranja, nato pa se trčil v avtomobil Jakoba Dolenca iz Kranja. Ranjen ni bil nihče, škode na avtomobilih pa je za 16.000 din.

DOLIK za kulturni praznik

V soboto, 2. februarja, so v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno slikarsko razstavo članov likovne skupine Dolik, ki deluje pri DPD Svoboda Tone Cufar. Februarska razstava jeseniških likovnikov je tradicionalna, saj jo vsako leto ob tem času pripravijo v okviru prireditev za kulturni praznik Slovencev, 8. februar.

S štiriinštiridesetimi deli se občinstvu predstavlja petnajst aktivnih članov Dolika, in sicer: Tone Tomazin, Dana dr. Bem, Franc Dolinšek, Zdravko Kotnik, Franc Kreuzer, dr. Aleks Gala, Janez Ambrožič, Nika Hafner, Tine Markeš, Branko Sifrer, Rudi Reichman, Janko Korošec, Roman Savinšek in Pavel Lužnik.

Na otvoritvi razstave je v kulturnem programu nastopil pevski zbor Jeklar in pesnica Marija Mencinger. J. Rabič

Uvod v teden slovenske drame

Gostovanje ptujkega amaterskega gledališča v Kranju, Senčurju in na Kokrici je pravzaprav vljudnostno vračanje obiska, ki so ga pred kratkim imeli člani PG s Kreflovo kmetijo v Ptuj, Ormožu in v Ljutomeru. Sicer je pa predstava Hlapca Jerneja izzvenela tudi kot nekakšen uvod v teden slovenske drame, ki se bo pričel pojutrišnjem. Ptujčani pravijo, da bodo naslednje leto sodelovali tudi v rednem programu tedna in upajamo, da jim bo to tudi uspelo. PG prav tako skuša prodreti na Borštnikova srečanja v Mariboru, razgovor pa, ki ga bodo imeli te dni gledališčniki v Kranju, bo morda tudi osvetlil ozadja in sploh kriterije ali nekakšen statut, ki bo jasno govoril o tem, kdo na katerem srečanju lahko prisostvuje.

Ptujsko amatersko gledališče je zelo delovno gledališče. Poleg Hlapca Jerneja imajo ali pa še bodo pripravili Marijo Stuart, Svetlobo nad dolino, Tri vaške svetnike, Otroke Apokalipse in Viličeka z Lune. Če pri tem pomislimo še na dotacijo, ki se suče okoli dveh starih milijonov, potem je treba priznati, da je njihov program dovolj obširen, širok in namenjen za vse plasti obiskovalcev. Stalnih igralcev je šestnajst, največ. Pravijo: garaško delo je to, ne zgolj iz zabave, pač pa v zabavo, amaterizem prehaja v profesionalizem. Niso pa dovolj cenjeni. O kakovosti njihovih del ne morem pisati, razen o Hlapcu Jerneju, ki smo ga videli v petek v kranjskem gledališču.

Predstava je presenetila predvsem s sceno oziroma sceno zamisljivo. Ta zamisel, priredba teksta in glasbena spremljava so delo Franja Potočnika. Namesto kulisa je bilo na odru filmsko platno in vsi nastopajoči, razen Jerneja in napovedovalke, so izvajali svoj del kreacij za platnom, tako da smo videli le njihove sence. Žal, zaradi projekcije reflektorjev, z nasprotni strani. (Ko so gledali v parter, smo jih videli, kako gledajo v ozadje odra.) To je motilo, najbolj posrečeno pa ni bil izbran tudi glas napovedovalke (Martine Lešnik), pa tudi sicer tempo predstave ni bil dovolj razgibano izkoriščen. Naslovno vlogo je odigral Lojze Matjašič, ki pravkar praznuje 25-letnico gledališkega udejstvovanja, odigral pa jo je solidno in v slogu realističnega prikazovanja figure. Morda je le njegov glasovni spekter prešibak, da bi še bolj navezal občinstvo nase, ker je v resnici vsa predstava odvisna v glavnem le od njega. Poleg Matjašiča bi omenil še Marjana Šnebergerja (študenta) in na kreacijo župnika ter krčmarja.

Kot je Cankarjev Hlapec Jernej umetnina, je bil vendar napisan za njegov predvolilni boj, je socialno-kritičen tekst, in je aktualen še danes. Toda bolj kot pravno, ga moramo gledati kot umetniško občutje. Ptujška predstava pa pravzaprav ni imela (umetniško) idejnega koncepta, zato je tudi njen umetniški potencial na sorazmerno poprečni ravni.

Mimo vsega omenjenega pa je gostovanje bilo upravičeno, ne le zaradi prvega obiska Ptujčanov v Kranju, pač pa še bolj zaradi tega, ker smo lahko spoznali hotenja in možnosti prav tako amaterskega gledališča z drugega konca Slovenije. In zapisati moram, da so povsem enakovredni tako eni kakor drugi.

Janez Postrak